

Strasburg, dnia 14.3.2023 r.
COM(2023) 147 final

2023/0076 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 i (UE) 2019/942 w celu poprawy ochrony Unii przed manipulacją na hurtowym rynku energii

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2023) 58 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

1.1. Kontekst polityczny

Ceny energii znacznie wzrosły w latach 2021 i 2022. Wynikało to z ograniczenia dostaw gazu, zwłaszcza po rozpoczęciu przez Rosję wojny przeciwko Ukrainie, oraz z wykorzystywania energii jako broni, a także z krajowych niedoborów energii wodnej i jądrowej. Wzrost cen wynikał również ze zwiększonego zapotrzebowania na energię, wraz z ożywieniem światowej gospodarki po pandemii COVID-19. Gospodarstwa domowe, przemysł i przedsiębiorstwa w całej UE szybko odczuły ten wzrost cen, a rządy natychmiast poczyniły kroki w celu jego złagodzenia. Na poziomie europejskim UE niezwłocznie zapewniła zestaw narzędzi dotyczący cen energii¹ obejmujący środki mające na celu rozwiązanie problemu wysokich cen, w szczególności dla odbiorców najbardziej wrażliwych (w tym wsparcie dochodu, ulgi podatkowe, środki na rzecz oszczędzania i magazynowania gazu), a także plan REPowerEU², w którym przewiduje się dalsze środki i finansowanie, aby zwiększyć efektywność energetyczną i ilość energii ze źródeł odnawialnych z myślą o zmniejszeniu zależności od rosyjskich paliw kopalnych. Następnie utworzono tymczasowy system pomocy państwa³, aby dzięki niektórym środkom umożliwić złagodzenie skutków wysokich cen, wprowadzenie silnego systemu magazynowania gazu⁴, skutecznych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz⁵ i energię elektryczną⁶, szybsze procesy wydawania pozwoleń na energię ze źródeł odnawialnych i sieci⁷ oraz wprowadzenie systemów

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Reakcja na rosnące ceny energii: zestaw działań i środków wsparcia”, COM(2021) 660 final.

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan REPowerEU, COM(2022) 230.

³ Komunikat Komisji – Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy, C 131 I/01, C/2022/1890.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2017/1938 i (WE) nr 715/2009 w odniesieniu do magazynowania gazu, Dz.U. L 173 z 10.6.2022, s. 17.

⁵ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1369 z dnia 5 sierpnia 2022 r. w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz, Dz.U. L 206 z 8.8.2022, s. 1.

⁶ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, Dz.U. L 261 z 7.10.2022, s. 1.

⁷ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2577 z dnia 22 grudnia 2022 r. ustanawiające ramy służące przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej, Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 36.

ograniczania cen w celu uniknięcia nieoczekiwanych zysków zarówno na rynkach gazu, jak i energii elektrycznej⁸.

Te krótkoterminowe środki pomogły państwom członkowskim w radzeniu sobie z bezpośrednimi skutkami kryzysu energetycznego. Kryzys pokazał jednak również, jak bardzo narażeni są konsumenci i przemysł, oraz pokazał nasz brak odporności na gwałtowny wzrost cen energii. Wpływ wytwarzania energii elektrycznej z paliw kopalnych na ustalanie cen energii elektrycznej był postrzegany przez przedsiębiorstwa i obywateli jako nadmierny, natomiast zdolność państw członkowskich do łagodzenia cen krótkoterminowych za pomocą umów długoterminowych wydawała się niewystarczająca. Z tego powodu w orędziu o stanie Unii z 2022 r.⁹ przewodnicząca Komisji Europejskiej ogłosiła potrzebę gruntownej reformy struktury rynku energii elektrycznej.

Chociaż wewnętrzny rynek energii UE przynosi ogromne korzyści i wzrost gospodarczy w całej Europie, niedawny kryzys energetyczny uwidoczniał, że krótkoterminowe ukierunkowanie struktury rynku energii może odwrócić uwagę od szerszej zakrojonych, długoterminowych celów. Odzwierciedlenie krótkoterminowych cen na rachunkach konsumentów doprowadziło do szoków cenowych, w których rachunki za energię wielu konsumentów wzrosły trzykrotnie lub czterokrotnie, mimo że koszty energii wiatrowej i słonecznej spadały; nagła ekspozycja na zmienne i wysokie ceny doprowadziła do upadłości niektórych dostawców; wiele przedsiębiorstw przemysłowych w sektorach energochłonnych zostało zmuszonych do zakończenia działalności. W związku z tym wniosek zawiera zestaw środków mających na celu stworzenie bufora między rynkami krótkoterminowymi a rachunkami za energię elektryczną płaconymi przez konsumentów, w szczególności poprzez zachęcanie do zawierania umów długoterminowych, poprawę funkcjonowania rynków krótkoterminowych, aby lepiej zintegrować odnawialne źródła energii i zwiększyć rolę elastyczności oraz wzmocnić pozycję i ochronę konsumentów.

Niedawna zmienność cen uwypukliła również brak elastyczności w sieci elektroenergetycznej, w której ceny zbyt często ustalane są przez wytwórców energii w elektrowniach gazowych, oraz ogólny brak niskoemisyjnej elastycznej podaży, odpowiedzi odbioru i magazynowania energii. W miarę wprowadzania do systemu większej ilości energii wiatrowej i słonecznej, do zrównoważenia zmiennej podaży ze zmiennym popytem potrzebne

⁸ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, Dz.U. L 261 z 7.10.2022, s. 1.

⁹ SPEECH/22/5493.

będą elastyczne technologie niskowęglowe. Równoległe z niniejszym wnioskiem Komisja przedstawia zalecenia dotyczące postępów innowacji, technologii i zdolności w zakresie magazynowania.

W szerszym ujęciu wrażliwość cen energii elektrycznej na ceny paliw kopalnych uwydatniła konieczność przyspieszenia wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej wraz z elastycznością systemu energetycznego pod względem zastępowania paliw kopalnych. REPowerEU stanowi taki impuls dla energii ze źródeł odnawialnych, a tym samym pobudza wzrost gospodarczy i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy. Opiera się on na dążeniach w ramach Europejskiego Zielonego Ładu do poprawy konkurencyjności Europy poprzez innowacje i przejście na gospodarkę neutralną emisyjnie i jest ściśle powiązany z przedstawionym przez Komisję planem przemysłowym Zielonego Ładu. Aby ułatwić podjęcie inwestycji niezbędnych w obliczu niedawnej zmienności cen, nieskoordynowanych interwencji regulacyjnych oraz barier sieciowych i regulacyjnych utrudniających wejście na rynek, konieczna jest gruntowna reforma. Ponadto w sprawozdaniu z wyników końcowych Konferencji w sprawie przyszłości Europy obywatele zwrócili się do instytucji UE o podjęcie działań mających na celu „zwiększenie europejskiego bezpieczeństwa energetycznego i osiągnięcie niezależności energetycznej UE” oraz „zmniejszenie zależności UE od podmiotów zagranicznych w sektorach o strategicznym znaczeniu gospodarczym”, w tym w sektorze energetycznym¹⁰.

1.2. Cele wniosku

Wniosek stanowi odpowiedź na obawy konsumentów, branży i inwestorów dotyczące ekspozycji na zmienne ceny krótkoterminowe spowodowane wysokimi cenami paliw kopalnych. Pozwoli on na zoptymalizowanie struktury rynku energii elektrycznej, uzupełniając rynki krótkoterminowe o instrumenty długoterminowe, które będą miały większe znaczenie, oraz umożliwiając konsumentom korzystanie z większej liczby umów na dostawy po stałych cenach i ułatwiając inwestycje w czyste technologie. Ostatecznie oznacza to, że potrzebna będzie mniejsza produkcja paliw kopalnych, co doprowadzi do obniżenia cen dla konsumentów podczas przyszłego kryzysu związanego z paliwami kopalnymi, dzięki niskim kosztom operacyjnym energii odnawialnej i niskoemisyjnej.

We wniosku proponuje się środki mające na celu ochronę konsumentów przed tą zmiennością, zapewnienie im większego wyboru umów i bardziej bezpośredniego dostępu do

¹⁰ [Sprawozdanie z wyników końcowych Konferencji w sprawie przyszłości Europy](#) Sprawozdanie – propozycje 3 i 17.

energii odnawialnej i niskoemisyjnej. W celu poprawy warunków inwestycyjnych dla przedsiębiorstw, w szczególności tych, które dążą do dekarbonizacji, proponuje się środki mające na celu przeciwdziałanie ekspozycji na krótkoterminowe skoki cen poprzez umowy zakupu energii elektrycznej i większe obowiązki ostrożnościowe dostawców energii. Proponuje się w nim również środki mające na celu ulepszenie sposobu, w jaki odnawialne i niskoemisyjne źródła energii o zmiennej wydajności są włączane do rynku krótkoterminowego. Obejmuje to m.in. środki zwiększające wykorzystanie magazynowania i odpowiedzi odbioru, a także inne formy elastyczności opartej na źródłach niekopalnych. We wniosku poprawiono również i doprecyzowano dostęp do umów długoterminowych dla podmiotów działających w sektorze (zarówno wspieranych przez państwo, takich jak kontrakty różnicowe, jak i prywatnych, takich jak umowy zakupu energii elektrycznej), aby zapewnić bezpieczne i stabilne dochody podmiotom działającym w sektorze energii ze źródeł odnawialnych i niskoemisyjnych oraz obniżyć ryzyko i koszty kapitałowe, a jednocześnie uniknąć nieoczekiwanych zysków w okresach wysokich cen.

Chociaż obecna struktura rynku od wielu dziesięcioleci zapewnia skuteczny, coraz bardziej zintegrowany rynek, kryzys energetyczny uwypuklił szereg niedociągnięć związanych z: (i) niewystarczającymi narzędziami ochrony konsumentów, w tym przedsiębiorstw, przed wysokimi cenami krótkoterminowymi; (ii) nadmiernym wpływem cen paliw kopalnych na ceny energii elektrycznej oraz brakiem lepszego odzwierciedlenia w rachunkach za energię elektryczną tanich źródeł odnawialnych i energii niskoemisyjnej; (iii) wpływem skrajnej zmienności cen i interwencji regulacyjnych na inwestycje; (iv) brakiem wystarczającej elastyczności opartej na źródłach niekopalnych (np. magazynowanie lub odpowiedź odbioru), która mogłaby zmniejszyć zależność od wytwarzania energii w elektrowniach gazowych; (v) ograniczonym wyborem rodzajów umów z dostawcami; (vi) trudnościami w bezpośrednim dostępie do energii ze źródeł odnawialnych poprzez dzielenie się energią oraz (vii) potrzebą rzetelnego monitorowania rynku energii w celu lepszej ochrony przed nadużyciami na rynku.

Abby chronić konsumentów przed wahaniami cen, we wniosku przewidziano prawo do umów na dostawy po stałych cenach, a także umów z cenami dynamicznymi, prawo do wielu umów oraz do lepszych i bardziej przejrzystych informacji na temat umów. Konsumentom oferowane będą różne umowy, które najlepiej odpowiadają ich sytuacji. W ten sposób konsumenci, w tym małe przedsiębiorstwa, mogą zamrozić bezpieczne, długoterminowe ceny w celu złagodzenia skutków nagłych szoków cenowych lub mogą zdecydować się na dynamiczne umowy cenowe z dostawcami, jeżeli chcą wykorzystać zmienność cenową do

korzystania z energii elektrycznej, gdy jest ona tańsza (np. do ładowania samochodów elektrycznych lub używania pomp ciepła). Takie połączenie zarówno dynamicznych, jak i stałych cen umożliwia utrzymanie zachęt rynkowych dla konsumentów do dostosowania zapotrzebowania na energię elektryczną, a jednocześnie większą pewność tych, którzy chcą inwestować w odnawialne źródła energii (np. panele fotowoltaiczne dachowe) i stabilność kosztów. Oprócz istniejących ram ochrony konsumentów dotkniętych ubóstwem energetycznym i odbiorców wrażliwych wniosek zapewni również gospodarstwom domowym i konsumentom będącym MŚP dostęp do regulowanych cen detalicznych w przypadku kryzysu oraz ustabilizuje branżę dostaw poprzez zobowiązanie dostawców do podejmowania większych wysiłków na rzecz ochrony przed gwałtownymi skokami cen poprzez szersze wykorzystanie kontraktów terminowych typu *forward* z wytwórcami energii (zamrożenie przyszłych cen) oraz poprzez zobowiązanie państw członkowskich do ustanowienia systemu dostawców z urzędu. Wniosek wzmocni pozycję konsumentów poprzez stworzenie prawa do bezpośredniego dzielenia się energią ze źródeł odnawialnych bez konieczności tworzenia społeczności energetycznych. Zwiększenie dzielenia się energią (np. dzielenie się nadwyżką energii słonecznej dachowej z sąsiadem) może poprawić wykorzystanie taniej energii odnawialnej i zapewnić większy dostęp do bezpośredniego wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych konsumentom, którzy w przeciwnym razie mogliby nie mieć takiego dostępu.

Aby zwiększyć stabilność i przewidywalność kosztów energii, a tym samym przyczynić się do wzmocnienia konkurencyjności gospodarki UE, która boryka się z nadmiernymi

wahaniami cen, wniosek zmierza do zwiększenia dostępu do rynku do bardziej stabilnych umów i rynków długoterminowych. Umowy zakupu energii elektrycznej (PPA) – długoterminowe umowy prywatne między wytwórcą (zwykle odnawialnym lub niskoemisyjnym) a konsumentem – mogą chronić przed zmiennością cen, ale obecnie są one w większości dostępne wyłącznie dla dużych odbiorców energii w bardzo niewielu państwach członkowskich. Bariery dla rozwoju tego rynku jest ryzyko kredytowe, że konsument nie zawsze będzie w stanie kupić energię elektryczną przez cały okres. W celu rozwiązania tego problemu państwa członkowskie powinny zapewnić, aby instrumenty służące ograniczeniu ryzyka finansowego związanego z niewykonaniem płatności przez odbiorcę w ramach umów zakupu energii elektrycznej, w tym programów gwarancji po cenach rynkowych, były dostępne dla przedsiębiorstw, które napotykają bariery wejścia na rynek umów zakupu energii elektrycznej i nie znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Aby jeszcze bardziej zachęcić do rozwoju rynku takich umów, podmioty realizujące projekty w zakresie energii odnawialnej

i niskoemisyjnej uczestniczące w przetargu na wsparcie publiczne powinny mieć możliwość zarezerwowania części produkcji na sprzedaż za pośrednictwem PPA. Ponadto państwa członkowskie powinny dążyć do stosowania w niektórych z tych przetargów kryteriów oceny, aby zachęcić do dostępu do rynku umów PPA klientów, którzy napotykają bariery wejścia na rynek. Wreszcie zobowiązanie dostawców do odpowiedniego zabezpieczenia może również zwiększyć popyt na umowy zakupu energii elektrycznej (które są sposobem na zamrożenie przyszłych cen).

Niektóre formy wsparcia publicznego gwarantują wytwórcy energii minimalną cenę stosowaną przez rząd, ale umożliwiają wytwórcy uzyskanie pełnej ceny rynkowej, choćby ta cena rynkowa była bardzo wysoka. Przy niedawnych wysokich cenach wiele (taniej) energii wspieranej ze środków publicznych uzyskiwało te wysokie ceny rynkowe. Aby to ograniczyć, a tym samym ustabilizować ceny, wsparcie inwestycyjne powinno mieć strukturę „dwukierunkową” (dwukierunkowy kontrakt różnicowy), która określa cenę minimalną, ale również cenę maksymalną, tak aby wszelkie przychody powyżej pułapu były zwracane. Wniosek będzie miał zastosowanie do nowych inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej, czyli inwestycji w nowe jednostki wytwarzania energii, inwestycji mających na celu rozbudowę źródła energii istniejących jednostek wytwarzania energii oraz inwestycji mających na celu rozbudowę istniejących jednostek wytwarzania energii lub przedłużenie ich okresu eksploatacji. Ponadto wniosek będzie wymagał, aby pieniądze te były następnie przeznaczane na wsparcie wszystkich odbiorców energii elektrycznej proporcjonalnie do ich wielkości zużycia w celu złagodzenia skutków wysokich cen.

Kolejnym sposobem ochrony przed wahaniami cen jest stosowanie umów długoterminowych, które zamrażają przyszłe ceny („kontrakty terminowe typu *forward*”). Rynek ten charakteryzuje się niską płynnością w wielu państwach członkowskich, ale mógłby zostać wzmocniony w całej UE, tak aby więcej dostawców lub konsumentów mogło chronić się przed nadmiernie niestabilnymi cenami w dłuższych okresach. Wniosek stworzy regionalne ceny referencyjne za pośrednictwem centrum w celu zwiększenia przejrzystości cen i zobowiąże operatorów systemu do dopuszczania praw przesyłowych na okres dłuższy niż rok, tak aby w przypadku zawarcia kontraktu terminowego typu *forward* między stronami ponad regionami lub granicami mogli oni zapewnić przesył energii elektrycznej.

Ponadto aby zagwarantować konkurencyjne zachowanie rynków i ustalanie cen w przejrzysty sposób, zwiększona zostanie zdolność organów regulacyjnych do monitorowania integralności i przejrzystości rynku energii.

Trzecim celem jest **zwiększenie inwestycji w energię ze źródeł odnawialnych**, aby potroić wdrażanie, zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu. Cel ten zostanie osiągnięty po części poprzez poprawę rynków umów długoterminowych. Umowy zakupu energii elektrycznej i kontrakty różnicowe nie tylko zapewniają konsumentom stabilne ceny, lecz także zapewniają dostawcom energii ze źródeł odnawialnych pewne przychody. Zmniejsza to ich ryzyko finansowe i znacznie obniża ich koszt kapitału. Prowadzi to do pozytywnego sprzężenia zwrotnego, w którym stabilne przychody obniżają koszty i zwiększają popyt na energię ze źródeł odnawialnych.

Energia ze źródeł odnawialnych jest również lepszą inwestycją, gdy jej zdolność do wytwarzania energii nie jest ograniczona ze względu na ograniczenia techniczne w systemie. Im bardziej elastyczny jest system (wytwarzanie, które można szybko włączać lub wyłączać, magazynowanie, które może absorbować lub włączać energię do systemu, lub reagujący konsumenci, którzy mogą zwiększyć lub zmniejszyć swoje zapotrzebowanie na energię), tym stabilniejsze mogą być ceny i tym większa będzie ilość energii ze źródeł odnawialnych, którą można zintegrować z systemem. Z tego względu we wniosku wymaga się od państw członkowskich oceny ich potrzeb w zakresie elastyczności systemu energetycznego, ustanowienia celów służących realizacji tych potrzeb. Państwa członkowskie mogą opracować lub przeprojektować mechanizmy zdolności wytwórczych w celu promowania elastyczności niskoemisyjnej. Ponadto wniosek daje państwom członkowskim możliwość wprowadzenia nowych systemów wsparcia na rzecz elastyczności opartej na źródłach niekopalnych, np. odpowiedzi odbioru i magazynowania.

Operatorzy systemów powinni również odgrywać większą rolę w integracji odnawialnych źródeł energii z siecią, po części poprzez zwiększenie przejrzystości co do dostępności zdolności przyłączenia do sieci. Po pierwsze jaśniejsze informacje zwiększyłyby zdolność podmiotów działających w sektorze energii odnawialnej do rozwijania odnawialnych źródeł energii na obszarach, na których sieć jest mniej przeciążona. Po drugie obrót i bilansowanie energii ze źródeł odnawialnych w systemie mogą być skuteczniejsze, jeżeli transakcje między uczestnikami rynku mogą odbywać się w czasie zbliżonym do czasu rzeczywistego. Jeżeli oferty dostaw energii elektrycznej są składane minuty przed zużyciem, a nie godziny przed zużyciem, oferty producentów energii wiatrowej i słonecznej są dokładniejsze, można zużywać więcej energii wiatrowej i słonecznej oraz zmniejszać „koszty niezbilansowane” systemu. W ten sposób terminy obrotu zostaną zbliżone do czasu rzeczywistego.

Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Proponowana inicjatywa jest silnie powiązana z wnioskami ustawodawczymi przedstawionymi w kontekście pakietu dotyczącego Europejskiego Zielonego Ładu i stanowi ich uzupełnienie oraz przyspiesza realizację celów obniżenia emisyjności określonych w planie REPowerEU, w szczególności w odniesieniu do wniosku dotyczącego przeglądu dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii („RED II”), która jest głównym instrumentem UE dotyczącym upowszechniania energii ze źródeł odnawialnych. Proponowana inicjatywa ma charakter uzupełniający, ponieważ ma na celu umożliwienie przyspieszenia upowszechnienia energii ze źródeł odnawialnych. Wniosek zmierza do zapewnienia stabilniejszych długoterminowych źródeł dochodów w celu uwolnienia dalszych inwestycji w energię odnawialną i niskoemisyjną, przy jednoczesnej poprawie funkcjonowania rynków krótkoterminowych, które mają kluczowe znaczenie dla włączenia odnawialnych źródeł energii do systemu elektroenergetycznego. Ponadto celem wniosku jest dzielenie się energią, aby umożliwić konsumentom uczestnictwo w rynku i przyczynić się do przyspieszenia transformacji energetycznej.

Ograniczenie zużycia energii za pomocą sygnałów cenowych, środków w zakresie efektywności energetycznej lub dobrowolnych wysiłków może być często najtańszym, najbezpieczniejszym i najczystszy sposobem zmniejszenia naszej zależności od paliw kopalnych, wspierania bezpieczeństwa dostaw i obniżenia rachunków za energię. Wniosek ułatwi aktywny udział konsumentów w rynku oraz rozwój ich odpowiedzi odbioru. Umożliwi również elastyczność opartą na źródłach niekopalnych, taką jak elastyczność po stronie popytu i magazynowanie, konkurowanie na równych warunkach, tak aby na rynku krótkoterminowym rola gazu ziemnego w zapewnianiu elastyczności była stopniowo ograniczana. Wniosek jest zatem zgodny z proponowanym zwiększeniem celu efektywności energetycznej na 2030 r. do 13 %, jak określono w proponowanych zmianach do dyrektyw w sprawie odnawialnych źródeł energii, charakterystyki energetycznej budynków i efektywności energetycznej¹¹, towarzyszących planowi REPowerEU¹².

Istnieje również istotny związek między wnioskiem a dyrektywą w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, która jest głównym instrumentem UE pomagającym osiągnąć cele w zakresie budynków i renowacji określone w Europejskim Zielonym Ładzie. Wniosek jest

¹¹ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, COM(2022) 222 final.

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan RePowerEU, COM(2022) 230 final.

ściśle powiązany w szczególności z przepisami dotyczącymi opomiarowania podlicznikami i odpowiedzią odbioru w uzupełnieniu do wniosku Komisji – stanowiącego część pakietu dotyczącego Europejskiego Zielonego Ładu i odzwierciedlonego w komunikacie w sprawie strategii UE na rzecz energii słonecznej – dotyczącego stopniowego obowiązkowego włączenia energii fotowoltaicznej, aby zapewnić neutralność klimatyczną budynków publicznych, komercyjnych i mieszkalnych.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Cele wniosku dotyczące ochrony i wzmocnienia pozycji konsumentów, poprawy konkurencyjności przemysłu UE oraz pobudzenia inwestycji w odnawialne źródła energii i inwestycji w technologie niskoemisyjne są w pełni zgodne z ramami Europejskiego Zielonego Ładu oraz są spójne z obecnymi inicjatywami, w tym z przyjmowanym równoległe wnioskiem ustawodawczym dotyczącym aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, i uzupełniają je. Stanowi on odpowiedź na kwestie wskazane w komunikacie Komisji pt. „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” wydanym 1 lutego 2023 r.¹³, a mianowicie, że konkurencyjność wielu przedsiębiorstw została poważnie osłabiona przez wysokie ceny energii, a długoterminowe umowy cenowe mogą odegrać ważną rolę w umożliwianiu użytkownikom energii elektrycznej korzystania z bardziej przewidywalnych i niższych kosztów energii ze źródeł odnawialnych. Ponadto wniosek ustawodawczy stanowi uzupełnienie trwającego przeglądu odpowiednich przepisów dotyczących rynków finansowych, takich jak rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku¹⁴. Wniosek opiera się również na zaleceniu Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, w którym zachęca się państwa członkowskie do dalszego uruchamiania publicznego i prywatnego wsparcia finansowego w celu inwestowania w energię ze źródeł odnawialnych, rozwiązywania problemów związanych z mobilnością i promowania możliwości oszczędności związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym¹⁵.

¹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej, COM(2023) 62 final.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1.

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 16 czerwca 2022 r. (2022/C 243/04).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą wniosku jest art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który stanowi podstawę prawną proponowania środków mających na celu m.in. zapewnienie funkcjonowania rynku energii, wspieranie efektywności energetycznej i oszczędności energii, jak również rozwoju nowych i odnawialnych form energii¹⁶. Kompetencje UE w dziedzinie energii to kompetencje dzielone na podstawie art. 4 ust. 2 lit. i) TFUE.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Potrzeba działania na poziomie UE

Bezprecedensowy charakter kryzysu cen energii skierował uwagę na rynki energii elektrycznej w UE. Pomimo rosnącego udziału taniej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w całej UE, energia elektryczna wytwarzana z paliw kopalnych ma ciągły wpływ na ogólne rachunki za energię. Gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa w całej UE doświadczyły gwałtownego wzrostu cen energii podczas kryzysu.

Jest to problem o znaczeniu ogólnounijnym, który można rozwiązać jedynie za pomocą działań na poziomie UE. Większa integracja unijnych rynków energii elektrycznej wymaga ściślejszej koordynacji między podmiotami krajowymi, również w kontekście monitorowania i nadzoru rynku. Krajowe interwencje w politykę w sektorze energii elektrycznej mają bezpośredni wpływ na sąsiadujące państwa członkowskie ze względu na współzależność energetyczną, połączenia wzajemne sieci i trwającą integrację rynku energii elektrycznej. Aby utrzymać funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego oraz transgraniczny handel i inwestycje, a także przyspieszyć, w skoordynowany sposób, transformację energetyczną w kierunku bardziej zintegrowanego i energooszczędnego systemu energetycznego opartego na wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych, konieczne jest wspólne podejście.

Proponowane zmiany określają równowagę między obowiązkami a elastycznością pozostawioną państwom członkowskim w odniesieniu do sposobu osiągnięcia głównych celów, jakimi są zapewnienie, aby niższe koszty energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych znalazły odzwierciedlenie w rachunkach konsumentów, oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

¹⁶ Art. 194 ust. 1 TFUE.

Ponadto cel proponowanych środków można osiągnąć jedynie poprzez działanie na poziomie UE, a nie na poziomie poszczególnych państw członkowskich, ponieważ proponowane działanie wymaga zmian w istniejących ogólnounijnych ramach struktury rynku energii elektrycznej określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/943 w sprawie energii elektrycznej i dyrektywie (UE) 2019/944 w sprawie energii elektrycznej, a także w istniejących ramach REMIT.

- **Europejska wartość dodana**

Działania UE mające na celu zaradzenie niedociągnięciom obecnej struktury rynku energii elektrycznej wnoszą wartość dodaną, ponieważ są wydajniejsze i skuteczniejsze niż działania poszczególnych państw członkowskich, co pozwala uniknąć podejścia fragmentarycznego. Środki zaproponowane w celu wyeliminowania stwierdzonych niedociągnięć będą ambitniejsze i bardziej opłacalne, jeżeli będą opierać się na wspólnych ramach prawnych i politycznych. Ponadto działania na poziomie państw członkowskich byłyby możliwe jedynie w granicach istniejących ogólnounijnych ram struktury rynku energii elektrycznej określonych w rozporządzeniu w sprawie energii elektrycznej i dyrektywie w sprawie energii elektrycznej oraz rozporządzeniu REMIT i nie byłyby w stanie doprowadzić do niezbędnych zmian w tych ramach. W związku z tym celów niniejszej inicjatywy nie mogą osiągnąć wyłącznie same państwa członkowskie i właśnie dlatego działania na poziomie UE wnoszą wartość dodaną.

- **Proporcjonalność**

Proponowane zmiany w rozporządzeniu w sprawie energii elektrycznej, dyrektywie w sprawie energii elektrycznej, rozporządzeniu REMIT i rozporządzeniu w sprawie ACER uznaje się za proporcjonalne.

Proponowane środki zachęcające do stosowania umów długoterminowych, takich jak umowy zakupu energii elektrycznej i dwukierunkowe kontrakty różnicowe, mogą prowadzić do wzrostu kosztów administracyjnych i obciążeń dla przedsiębiorstw i administracji krajowych. Przewidywane skutki gospodarcze są jednak konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia celu, jakim jest zachęcanie do korzystania z takich umów długoterminowych oraz zapewnienie, aby rachunki za energię ponoszone przez europejskie gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, a także dochody z technologii paliw niekopalnych o niskich kosztach zmiennych stały się bardziej niezależne od wahań cen na rynkach krótkoterminowych, a tym samym stabilniejsze w dłuższych okresach.

Środki przewidziane w celu poprawy płynności i integracji rynków mogą również powodować krótkoterminowe skutki dla przedsiębiorstw, ponieważ będą one musiały się dostosować do nowych uzgodnień w zakresie handlu energią. Uznaje się je jednak za niezbędne do osiągnięcia zamierzonych celów, jakimi są zapewnienie lepszego włączenia energii odnawialnej i niskoemisyjnej do sieci oraz zmniejszenie zależności od paliw kopalnych dla zapewnienia elastyczności, a ostatecznie osiągnięcie neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla w Unii przy niższych kosztach dla konsumentów. Środki są również proporcjonalne do tych celów, ponieważ ich wpływ na przedsiębiorstwa wydaje się minimalny w porównaniu z obecnymi ramami, a korzyści gospodarcze wynikające z reformy znacznie przekroczą jakąkolwiek krótko- lub długoterminową reorganizację administracyjną.

Proporcjonalne do zamierzonych celów jest również nieplanowanie środków zmieniających istniejące przepisy rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej i dyrektywy w sprawie energii elektrycznej, w przypadku gdy wszelkie problemy wykryte w odniesieniu do istniejących przepisów można rozwiązać poprzez sposób ich stosowania lub wdrażania. Jeden z takich przypadków odnosi się do środków dotyczących wystarczalności zasobów określonych w rozdziale IV rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, w szczególności procesu wprowadzania przez państwa członkowskie mechanizmów zdolności wytwórczych, który można by uprościć bez zmiany odpowiednich przepisów.

Środki przewidziane w celu wzmocnienia pozycji, praw i ochrony konsumentów rozszerzą obowiązki nałożone na dostawców i operatorów sieci. Dodatkowe obciążenia są jednak konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie konsumentom dostępu do lepszych informacji i różnorodności ofert, oddzielenie rachunków za energię elektryczną od krótkoterminowych zmian na rynkach energii oraz zrównoważenie ryzyka między dostawcami a konsumentami.

Środki przewidziane w celu poprawy ram REMIT mogą zwiększyć obowiązki sprawozdawcze uczestników rynku ze względu na szerszy zakres REMIT. Środki te są niezbędne do osiągnięcia celu, jakim jest zwiększenie przejrzystości i zdolności monitorowania oraz zapewnienie skuteczniejszego dochodzenia i egzekwowania przepisów w przypadkach transgranicznych w UE, tak aby konsumenci i uczestnicy rynku mieli zaufanie do integralności rynków energii, ceny odzwierciedlały uczciwą i konkurencyjną zależność między popytem a podażą oraz aby nie można było czerpać zysków z nadużyć na rynku. Są one również proporcjonalne do tego celu, ponieważ korzyści w zakresie jakości

monitorowania rynku i nadzoru rynku przewyższałyby wszelkie krótko- lub długoterminowe koszty administracyjne.

Ponadto ogólny proponowany pakiet środków uznaje się za odpowiedni, biorąc pod uwagę nadrzędny imperatyw osiągnięcia neutralności klimatycznej po najniższych kosztach dla konsumentów przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw.

- **Wybór instrumentu**

Wniosek zmieni rozporządzenie w sprawie energii elektrycznej, dyrektywę w sprawie energii elektrycznej, rozporządzenie REMIT, rozporządzenie w sprawie ACER i dyrektywę w sprawie odnawialnych źródeł energii. Zważywszy, że wniosek ma na celu dodanie ograniczonego zestawu nowych przepisów i zmianę ograniczonego zestawu istniejących przepisów w tych instrumentach, właściwe jest odwołanie się do aktu zmieniającego. Z tego samego powodu właściwe wydaje się również wykorzystanie instrumentu rozporządzenia zmieniającego w celu wprowadzenia zmian zarówno do istniejących rozporządzeń, jak i do istniejących dyrektyw.

3. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Przygotowując niniejszą inicjatywę, Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne w okresie od 23 stycznia 2023 r. do 13 lutego 2023 r. Konsultacje były otwarte dla wszystkich.

W ramach tych konsultacji do Komisji wpłynęło 1369 odpowiedzi. Ponad 700 z nich pochodzi od obywateli, około 450 od przedsiębiorstw i stowarzyszeń przedsiębiorców, około 40 od administracji krajowych lub lokalnych lub od krajowych organów regulacyjnych, a około 70 od operatorów sieci. Ponadto wzięło w nich udział około 20 społeczności energetycznych, 15 związków zawodowych i 20 organizacji konsumenckich. Odpowiedzi udzieliło również wiele organizacji pozarządowych, ośrodków analitycznych i badawczych lub innych organizacji naukowych. Przegląd opinii zainteresowanych stron jest dostępny w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym niniejszej inicjatywie ustawodawczej.

Ponadto 15 lutego 2023 r. Komisja zorganizowała internetowe spotkanie konsultacyjne z zainteresowanymi stronami, w którym wzięło udział około 70 uczestników rynku, a także organizacje pozarządowe, operatorzy sieci, ACER i krajowe organy regulacyjne, ośrodki analityczne i naukowcy. Ogółem w konsultacjach podkreślono, że zainteresowane strony uznały, iż:

- należy zachować rynki krótkoterminowe i mechanizm ustalania cen oparty na cenach krańcowych, ponieważ funkcjonują one dobrze i zapewniają właściwe sygnały cenowe. Rynki krótkoterminowe (dnia następnego i dnia bieżącego) są dobrze rozwinięte i są rezultatem wieloletniego wdrażania prawodawstwa UE w dziedzinie energii.
- Rynki krótkoterminowe należy uzupełnić instrumentami zachęcającymi do długoterminowych sygnałów cenowych, takimi jak te wskazane w konsultacji z Komisją, w szczególności umowami zakupu energii elektrycznej, kontraktami różnicowymi oraz wzmocnionymi rynkami terminowymi. Należy zapewnić właściwą równowagę między poszczególnymi narzędziami. Niemniej jednak nie powinny istnieć systemy obowiązkowe i należy zachować swobodę wyboru odpowiednich umów.
- Uznano korzyści płynące z rozwiązań w zakresie elastyczności opartej na źródłach niekopalnych, takich jak odpowiedź odbioru i magazynowanie, zwłaszcza w kontekście rosnącego udziału odnawialnych źródeł energii. Należy ułatwić im udział w rynku.
- Przyszłe rynki energii elektrycznej będą musiały zostać dostosowane do wysokiego udziału energii ze źródeł odnawialnych. Ponadto należy położyć większy nacisk na wymiar lokalny i rozwój sieci. Wyzwania te można podjąć dzięki rozwiązaniom przedstawionym w ramach konsultacji publicznych.
- Ochrona konsumentów ma zasadnicze znaczenie, podobnie jak przystępność cenowa energii, ale równie istotne jest zachowanie sygnałów odpowiedzi odbioru. Należy umożliwić powstawanie nowych rozwiązań, takich jak społeczności energetyczne, konsumpcja własna i dzielenie się energią, oraz zachęcać do ich stosowania.

- **Dokument roboczy służb Komisji**

Ze względu na pilny charakter inicjatywy zamiast oceny skutków opracowano dokument roboczy służb Komisji. W dokumencie roboczym służb Komisji stanowiącym podstawę niniejszego wniosku przedstawiono wyjaśnienie i uzasadnienie wniosków Komisji dotyczących strukturalnej reakcji na wysokie ceny energii, których doświadczają gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, oraz mających na celu zapewnienie w przyszłości bezpiecznej, czystej i przystępnej cenowo energii dla gospodarstw domowych

i przedsiębiorstw, a także przedstawiono dostępne dowody mające znaczenie dla proponowanych środków.

W dokumencie roboczym służb Komisji stwierdzono, że pakiet proponowanych reform ma znacznie poprawić strukturę i funkcjonowanie europejskiego rynku energii elektrycznej. Jest to kolejny element umożliwiający osiągnięcie celów Zielonego Ładu, a ponadto podsumowuje on niedociągnięcia ujawnione w wyniku kryzysu energetycznego i dąży do zaradzenia im.

Z dokumentu wynika, że reforma przyczyni się do ochrony i wzmocnienia pozycji konsumentów, którzy obecnie borykają się z wysokimi i niestabilnymi cenami, poprzez stworzenie bufora między nimi a rynkami krótkoterminowymi. Niniejszy wniosek oddzieli wysokie ceny technologii paliw kopalnych funkcjonujących na rynku energii elektrycznej od rachunków za energię, których koszt ponoszą konsumenci i przedsiębiorstwa. Więcej długoterminowych możliwości zawierania umów w formie umów zakupu energii elektrycznej, kontraktów różnicowych i rynków terminowych umożliwi znaczne zmniejszenie części rachunków za energię elektryczną eksponowanych na rynki krótkoterminowe. Ponadto uwzględnienie obowiązku zabezpieczenia dostawców oraz obowiązku oferowania również umów na dostawy po stałych cenach znacznie zwiększy możliwości ograniczenia ryzyka zmienności cen w przypadku rachunków za energię elektryczną. Konsumenci będą mieli także rzetelniejsze informacje na temat ofert przed podpisaniem umowy, a na państwach członkowskich spoczywać będzie obowiązek ustanowienia dostawców z urzędu. Ponadto mogą umożliwić dostęp do regulowanych cen detalicznych w czasie kryzysu. Prawo do dzielenia się energią jest nowym elementem, który wzmocni pozycję konsumentów i przyczyni się do zdecentralizowanego wprowadzania na rynek energii ze źródeł odnawialnych, ponieważ daje konsumentom większą kontrolę nad ich rachunkami za energię.

W dokumencie roboczym służb Komisji wyjaśniono, w jaki sposób reforma ta przyczyni się również do zwiększenia konkurencyjności przemysłu UE w sposób w pełni uzupełniający akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie. Państwa członkowskie będą zobowiązane do zapewnienia odpowiednich warunków dla rozwoju rynków umów zakupu energii elektrycznej, zapewniając tym samym przemysłowi dostęp do przystępnej cenowo i czystej energii elektrycznej w perspektywie długoterminowej. Poprawa rynków terminowych zapewni przemysłowi i dostawcom znacznie większy dostęp do transgranicznej energii odnawialnej nawet z trzyletnim wyprzedzeniem, co stanowi znaczną poprawę w porównaniu z obecną sytuacją. Ogółem publiczne systemy wsparcia na rzecz energii ze źródeł

odnawialnych zwiększą niezależność energetyczną w państwach członkowskich i udział odnawialnych źródeł energii w systemie, wspierając jednocześnie lokalne miejsca pracy i umiejętności.

W dokumencie wykazano, że reforma ta przyspieszy wdrażanie odnawialnych źródeł energii i w pełni wykorzysta potencjał ciągłych zdolności wytwórczych i rozwiązań w zakresie elastyczności, aby umożliwić państwom członkowskim integrowanie coraz wyższych poziomów energii ze źródeł odnawialnych. Komisja proponuje, aby państwa członkowskie oceniły swoją potrzebę elastyczności systemu energetycznego i umożliwiają wprowadzenie nowych systemów wsparcia w zakresie odpowiedzi odbioru i magazynowania. Wniosek wprowadza również dodatkowe możliwości handlu energią ze źródeł odnawialnych w czasie zbliżonym do rzeczywistego na poziomie transgranicznym i krajowym. W ten sposób rynek może lepiej wspierać integrację odnawialnych źródeł energii i uzasadnienie biznesowe dla rozwiązań w zakresie elastyczności, które mogą przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw.

Ponadto w dokumencie roboczym służb Komisji opisano, w jaki sposób niniejszy wniosek odpowiada na wniosek Rady Europejskiej dotyczący oceny sposobów optymalizacji funkcjonowania struktury rynku energii elektrycznej w kontekście kryzysu energetycznego. Jego celem jest ochrona konsumentów, stworzenie bufora między nimi a krótkoterminowymi rynkami energii elektrycznej poprzez zawieranie umów długoterminowych oraz sprawienie, aby te krótkoterminowe rynki działały w sposób bardziej efektywny dla odnawialnych źródeł energii i rozwiązań w zakresie elastyczności, przy lepszym nadzorze regulacyjnym. Niniejszy wniosek zapewnia, aby przepisy rynkowe pozostały adekwatne do celu, jakim jest racjonalna pod względem kosztów dekarbonizacja sektora energii elektrycznej i zwiększenie jego odporności na zmienność cen energii.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Przygotowanie niniejszego wniosku ustawodawczego i dokumentu roboczego służb Komisji opiera się na wielu materiałach, o których mowa w przypisach w dokumencie roboczym służb Komisji, oraz na odpowiedziach udzielonych w ramach konsultacji publicznych.

- **Prawa podstawowe**

Obecny wniosek może mieć wpływ na szereg praw podstawowych ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności na: wolność prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16) i prawo własności (art. 17). Jak wyjaśniono powyżej, w zakresie, w jakim proponowane środki ograniczają korzystanie z tych praw, skutki te

uznaje się jednak za konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia celów wniosku, a zatem stanowią one uzasadnione ograniczenia takich praw dozwolone na mocy Karty.

Z drugiej strony wnioski wzmacniają ochronę praw podstawowych, takich jak poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego (art. 7), prawo do ochrony danych osobowych (art. 8), zakaz dyskryminacji (art. 21), dostęp do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (art. 36), zintegrowanie wysokiego poziomu ochrony środowiska (art. 37) oraz prawo do skutecznego środka prawnego (art. 47), w szczególności poprzez szereg przepisów dotyczących upodmiotowienia, praw i ochrony konsumentów.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Proponowane zmiany w dyrektywie w sprawie energii elektrycznej, rozporządzeniu w sprawie energii elektrycznej, rozporządzeniu REMIT i rozporządzeniu w sprawie ACER koncentrują się na tym, co uznaje się za niezbędne do wyeliminowania niedociągnięć obecnej struktury rynku energii elektrycznej w kontekście kryzysu energetycznego oraz do przyczynienia się w sposób racjonalny pod względem kosztów do realizacji ambicji klimatycznych Unii. Nie stanowią one pełnego przeglądu tych instrumentów.

Wniosek może zwiększyć wymogi administracyjne nałożone na administracje krajowe i przedsiębiorstwa, aczkolwiek w sposób proporcjonalny, jak wyjaśniono powyżej. Na przykład proponowane środki zachęcające do stosowania umów długoterminowych, takich jak umowy zakupu energii elektrycznej i dwukierunkowe kontrakty różnicowe, mogą prowadzić do wzrostu kosztów administracyjnych i obciążeń dla przedsiębiorstw i administracji krajowych. Przewidywane skutki gospodarcze przyniosą jednak korzyści przedsiębiorstwom i konsumentom.

Środki przewidziane w celu poprawy płynności i integracji rynków mogą również powodować krótkoterminowe skutki dla przedsiębiorstw, ponieważ będą one musiały się dostosować do nowych uzgodnień w zakresie handlu energią. Uznaje się je jednak za minimalne w porównaniu z obecnymi ramami, ponieważ korzyści ekonomiczne reformy w dużej mierze przewyższają trudności związane z krótko- lub długoterminową reorganizacją administracji.

Środki przewidziane w celu wzmocnienia pozycji, praw i ochrony konsumentów rozszerzą obowiązki nałożone na dostawców i operatorów sieci w celu poprawy wyboru, zwiększenia ochrony i ułatwienia aktywnego udziału w rynku konsumentów, w szczególności gospodarstw

domowych. Dodatkowe obciążenia są jednak minimalne, ponieważ ramy te są wdrażane w całej Europie, w związku z czym konieczne jest usprawnienie przepisów.

Środki przewidziane w celu poprawy ram REMIT mogą zwiększyć obowiązki sprawozdawcze niektórych uczestników rynku, choć w proporcjonalny sposób. Uznaje się je jednak za minimalne w porównaniu z obecnymi ramami, ponieważ korzyści pod względem jakości monitorowania rynku i nadzoru rynku przewyższyłyby wszelkie krótko- lub długoterminowe koszty administracyjne.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wpływ na budżet związany z wnioskiem w sprawie poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej dotyczy zasobów Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) oraz DG ds. Energii, które opisano w ocenie skutków finansowych regulacji towarzyszącej wnioskowi. Zasadniczo na potrzeby realizacji nowych zadań przez ACER wymagane będą dodatkowe 4 ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) dla ACER począwszy od 2025 r., a także odpowiednie zasoby finansowe. Obciążenie pracą DG ds. Energii wzrośnie o 3 EPC.

Wpływ na budżet związany z wnioskiem zmieniającym REMIT dotyczy zasobów Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) oraz DG ds. Energii, co opisano w ocenie skutków finansowych regulacji towarzyszącej wnioskowi. Zasadniczo nowe zadania, które ma wykonywać ACER, w szczególności w odniesieniu do zwiększonych uprawnień dochodzeniowych, wymagają stopniowego wprowadzania w ACER 25 dodatkowych ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC) od 2025 r., a także odpowiednich zasobów finansowych, chociaż większość dodatkowych pracowników będzie finansowana z opłat. W tym celu konieczne będzie dostosowanie decyzji Komisji (UE) 2020/2152 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie opłat należnych ACER z tytułu zadań na podstawie REMIT. Obciążenie pracą DG ds. Energii wzrośnie o 2 EPC.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja będzie monitorowała transpozycję środków, które zostaną ostatecznie przyjęte, i zgodność z nimi państw członkowskich i innych podmiotów, a także będzie przedsięwzięła środki egzekwowania, o ile zajdzie taka potrzeba. Do celów monitorowania i wdrażania Komisja będzie w szczególności wspierana przez ACER, zwłaszcza w odniesieniu do

rozporządzenia REMIT. Komisja będzie również współpracować z ACER i krajowymi organami regulacyjnymi w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej i dyrektywy w sprawie energii elektrycznej.

Ponadto aby ułatwić wdrażanie, Komisja będzie mogła uczestniczyć w dwustronnych spotkaniach i rozmowach telefonicznych z państwami członkowskimi w przypadku konkretnych pytań.

- **Objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Zmiany dotyczące rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej zawierają objaśnienia dotyczące zakresu i przedmiotu rozporządzenia, ze zwróceniem uwagi na znaczenie niezakłóconych sygnałów rynkowych dla zapewnienia większej elastyczności, a także na rolę inwestycji długoterminowych w łagodzeniu krótkoterminowej zmienności cen rynkowych na rachunkach za energię elektryczną konsumentów, w tym energochłonnych gałęzi przemysłu, MŚP i gospodarstw domowych. Objasniono w nim niektóre główne zasady obrotu na rynkach dnia następnego i dnia bieżącego. Przewidziano w nim nowe przepisy dotyczące udzielania przez OSP zamówień na odpowiedź odbioru w formie produktu wygładzającego profil zapotrzebowania oraz zasady umożliwiające operatorom systemów przesyłowych i operatorom systemów dystrybucyjnych korzystanie z danych pochodzących ze specjalnych urządzeń pomiarowych. Określono w nim nowe przepisy dotyczące rynków terminowych energii elektrycznej, z myślą o poprawie ich płynności. Obejmuje nowe zasady mające na celu wyjaśnienie i zachęcenie do zwiększenia roli i stosowania kontraktów długoterminowych w postaci umów zakupu energii elektrycznej i dwukierunkowych kontraktów różnicowych. Przewidziano w nim nowe przepisy dotyczące oceny potrzeb państw członkowskich w zakresie elastyczności, możliwości wprowadzenia przez nie systemów wsparcia elastyczności oraz opracowania zasad dotyczących takich systemów wsparcia elastyczności. Wprowadzono również nowe wymogi w zakresie przejrzystości dla operatorów systemów przesyłowych w odniesieniu do zdolności przesyłowej dostępnej dla nowych podłączeń do sieci.

Zmiany dotyczące dyrektywy w sprawie energii elektrycznej przewidują nowe przepisy dotyczące ochrony i wzmocnienia pozycji konsumentów. Zmiana dotycząca swobodnego wyboru dostawcy wprowadza nowe wymogi w celu zapewnienia, aby klienci mogli mieć więcej niż jednego dostawcę w swoich obiektach, poprzez umożliwienie korzystania z wielu liczników (czasami zwanych podlicznikami) dla pojedynczego punktu przyłączenia.

Zmiany dotyczące wzmocnienia pozycji i ochrony konsumentów zapewniają klientom możliwość zawierania różnorodnych umów, które najlepiej odpowiadają ich sytuacji, poprzez zapewnienie wszystkim klientom co najmniej jednej oferty na czas określony i po stałej cenie. Ponadto odbiorcy przed zawarciem umowy muszą otrzymać jasne informacje w odniesieniu do tych ofert.

Ustanawia się również nowe prawo dla gospodarstw domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw do udziału w dzieleniu się energią – tj. dokonywanej przez odbiorców aktywnych konsumpcji własnej energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej lub magazynowanej poza lokalem zakładu, którą odbiorcy posiadają, dzierżawią, wynajmują w całości lub w części lub która została im przekazana przez innego odbiorcę aktywnego.

Wprowadzono również istotne nowe zabezpieczenia dla odbiorców w celu zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej – w tym wymóg wyznaczenia przez państwa członkowskie dostawców z urzędu, którzy przyjmą odpowiedzialność za odbiorców upadłych dostawców, oraz ochronę przed odłączeniem w przypadku odbiorców wrażliwych. Dostawcy będą również zobowiązani do wprowadzenia zarządzania ryzykiem w celu ograniczenia ryzyka upadłości poprzez wdrożenie odpowiednich strategii zabezpieczania. Będą one nadzorowane przez krajowe organy regulacyjne.

Zmiany w dyrektywie w sprawie energii elektrycznej wprowadzają nowe wymogi w zakresie przejrzystości dla operatorów systemów dystrybucyjnych w odniesieniu do zdolności przesyłowej dostępnej dla nowych podłączeń do sieci. W zmienionej dyrektywie wyjaśniono rolę organów regulacyjnych w odniesieniu do wspólnej platformy alokacji ustanowionej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/1719.

Zmiany dotyczące rozporządzenia REMIT dostosowują zakres REMIT do obecnej i zmieniającej się sytuacji rynkowej, m.in. rozszerzając zakres przekazywania danych na nowe rynki bilansujące energii elektrycznej i rynki połączone, a także na handel algorytmiczny. Zapewnia to ściślejszą, bardziej ugruntowaną i regularną współpracę między organami regulacji energetyki i finansów, w tym ACER i ESMA, w odniesieniu do pochodnych produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym. Usprawni również proces gromadzenia informacji wewnętrznych i zwiększy przejrzystość rynku poprzez wzmocnienie nadzoru ACER i dostosowanie definicji informacji wewnętrznych. Zmiany w rozporządzeniu REMIT wzmacniają nadzór nad podmiotami zgłaszającymi, takimi jak zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze i osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji. Zmiany zwiększają możliwości wymiany danych między ACER,

właściwymi organami krajowymi i Komisją. W zmianie REMIT nadano większą rolę ACER w dochodzeniach w istotnych przypadkach transgranicznych w celu zwalczania naruszeń REMIT. Określono w niej również ramy harmonizacji grzywien nakładanych przez organy regulacyjne na poziomie krajowym.

Zmiany dotyczące rozporządzenia w sprawie ACER mają na celu wyjaśnienie roli ACER w odniesieniu do wspólnej platformy alokacji ustanowionej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/1719 oraz w odniesieniu do nowych przepisów wprowadzonych w rozporządzeniu w sprawie energii elektrycznej dotyczących rynków terminowych i systemów wsparcia elastyczności. Wyjaśniono również rolę i kompetencje ACER zgodnie ze zmianą rozporządzenia REMIT. Zmiana dyrektywy w sprawie energii odnawialnej ma na celu wyjaśnienie zakresu stosowania przepisów dotyczących rodzajów systemów bezpośredniego wsparcia cen dla odnawialnych źródeł energii, które państwa członkowskie mogą wprowadzić.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 i (UE) 2019/942 w celu poprawy ochrony Unii przed manipulacją na hurtowym rynku energii

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Otwarta i uczciwa konkurencja na wewnętrznych rynkach energii elektrycznej i gazów oraz zapewnienie równych warunków działania dla uczestników rynku wymaga integralności i przejrzystości hurtowych rynków energii. W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 („REMIT”) ustanowiono kompleksowe ramy umożliwiające realizację tego celu. Aby zwiększyć zaufanie społeczeństwa do funkcjonowania rynków energii i skutecznie chronić Unię przed próbami manipulacji na rynku, należy zmienić rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 w celu dalszego zwiększenia niewystarczającej przejrzystości i zdolności w zakresie monitorowania, a także w celu zapewnienia skuteczniejszego prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów w potencjalnych transgranicznych przypadkach nadużyć na rynku z myślą o wyeliminowaniu niedociągnięć stwierdzonych w obecnych ramach.
- (2) Coraz większe znaczenie mają instrumenty finansowe, w tym energetyczne instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynkach energii. Ze względu na coraz ściślejsze powiązania między rynkami finansowymi a hurtowymi rynkami energii rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 powinno być lepiej dostosowane do przepisów dotyczących rynków finansowych, takich jak rozporządzenie Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014¹⁷, w tym w odniesieniu do definicji, odpowiednio, manipulacji na rynku i informacji wewnętrznej. Ścisłej, definicję manipulacji na rynku zawartą w rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011 należy nieznacznie dostosować, tak aby odzwierciedlała art.12 rozporządzenia (UE) nr 596/2014. W tym celu należy dostosować definicję manipulacji na rynku zawartą w rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011, aby uwzględnić zawieranie transakcji lub składanie zleceń, ale również wszelkie inne zachowania związane z produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, które: (i) generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny; (ii) zapewniają lub mogłyby zapewnić, za pośrednictwem osoby lub osób działających w porozumieniu, cenę jednego lub kilku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym na sztucznym poziomie; lub (iii) stosują fikcyjny mechanizm lub inne formy oszustwa lub podstępu, które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

- (3) Definicję informacji wewnętrznej należy również dostosować, aby odzwierciedlała rozporządzenie (UE) nr 596/2014. W szczególności, jeżeli informacja wewnętrzna dotyczy procesu, który przebiega etapowo, zarówno każdy etap tego procesu, jak i cały proces mogą stanowić informacje wewnętrzne. Etap pośredni w długotrwałym procesie może sam w sobie stanowić zbiór okoliczności lub wydarzenie zaistniałe lub co do którego – w oparciu o ogólną ocenę czynników występujących w danym czasie – można realnie oczekiwać, że zaistnieje lub wystąpi. Pojęcia tego nie należy jednak interpretować w ten sposób, że należy uwzględnić istotność wpływu tego zbioru okoliczności lub tego wydarzenia na ceny danych instrumentów finansowych. Etap pośredni powinien być uznany za informację wewnętrzną, jeżeli sam w sobie spełnia kryteria określone w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do informacji wewnętrznych.
- (4) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla rozporządzeń (UE) 596/2014, 600/2014 i 648/2012 oraz dyrektywy (UE) 2014/65, a także dla stosowania europejskiego prawa konkurencji w odniesieniu do praktyk objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (5) Wymiana informacji między krajowymi organami regulacyjnymi a krajowymi właściwymi organami finansowymi jest centralnym aspektem współpracy i wykrywania potencjalnych naruszeń zarówno na hurtowych rynkach energii, jak i na rynkach finansowych. W świetle wymiany informacji między właściwymi organami na podstawie rozporządzenia (UE) nr 596/2014 na poziomie krajowym, krajowe organy regulacyjne powinny dzielić się odpowiednimi informacjami, które otrzymują, z krajowymi organami finansowymi i organami ds. konkurencji.
- (6) W przypadku gdy informacje nie stanowią lub przestały stanowić informacje wrażliwe z punktu widzenia handlu lub bezpieczeństwa, Agencja Unii Europejskiej ds.

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1.).

Współpracy Organów Regulacji Energetyki („Agencja” lub „ACER”) powinna mieć możliwość udostępniania tych informacji uczestnikom rynku oraz szerszej opinii publicznej, aby przyczynić się do zwiększenia wiedzy o rynku. Powinno to obejmować możliwość publikowania przez ACER informacji na temat zorganizowanych platform obrotu, platform informacji wewnętrznych i zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych w celu zwiększenia przejrzystości hurtowych rynków energii elektrycznej oraz pod warunkiem, że nie zakłóca to konkurencji na tych rynkach energii.

- (7) Zorganizowane platformy obrotu prowadzące działalność związaną z produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, które są instrumentami finansowymi na mocy art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy (UE) 2014/65, otrzymują należyte zezwolenie zgodnie z wymogami tej dyrektywy.
- (8) W ostatnim dziesięcioleciu wykorzystanie technologii handlowej znacznie ewoluowało i jest ona w coraz większym stopniu stosowana na hurtowych rynkach energii elektrycznej. Wielu uczestników rynku stosuje handel algorytmiczny i techniki algorytmiczne o wysokiej częstotliwości przy minimalnym lub zerowym udziale człowieka. Ryzyko wynikające z tych praktyk należy uwzględnić na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1227/2011.
- (9) Przestrzeganie obowiązków sprawozdawczych wynikających z rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 oraz jakość danych otrzymywanych przez Agencję mają ogromne znaczenie dla zapewnienia skutecznego monitorowania i wykrywania potencjalnych naruszeń, aby osiągnąć cel rozporządzenia (UE) nr 1227/2011. Niespójności w zakresie jakości, formatowania, wiarygodności i kosztów danych transakcyjnych wywierają niekorzystny wpływ na przejrzystość, ochronę konsumentów i efektywność rynku. Istotne jest, aby informacje otrzymane przez Agencję były dokładne i kompletne, aby mogła skutecznie wykonywać swoje zadania i funkcje.
- (10) Aby usprawnić monitorowanie rynku przez Agencję i sprawić, by gromadzenie danych było bardziej kompletne, należy udoskonalić obecny system sprawozdawczości. Gromadzone dane należy rozszerzyć, aby zlikwidować luki w zgromadzonych danych, oraz uwzględnić rynki połączone, nowe rynki bilansujące, umowy dotyczące rynków bilansujących oraz produkty, które mogą być potencjalnie dostarczane w Unii. Zorganizowane platformy obrotu powinny być zobowiązane do przekazywania Agencji pełnego zbioru danych dotyczących książki zleceń. Dostawcy książki zleceń powinni być również wyznaczani jako osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji podlegające obowiązkowi monitorowania i zgłaszania domniemych naruszeń.
- (11) Platformy informacji wewnętrznych (IIP) powinny odgrywać ważną rolę w skutecznej i terminowej publikacji informacji wewnętrznych. Ujawnianie informacji wewnętrznych na temat specjalnych platform informacji wewnętrznych powinno być obowiązkowe w celu zapewnienia łatwego dostępu do tych informacji i zwiększenia przejrzystości. Aby zapewnić zaufanie do platform informacji wewnętrznych, należy je zatwierdzać i rejestrować.
- (12) Aby usprawnić i zwiększyć skuteczność przekazywania danych Agencji, informacje powinny być przekazywane za pośrednictwem zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych, a ich funkcjonowanie powinno być zatwierdzane przez Agencję. Zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze powinny być zawsze zgodne z warunkami udzielania zezwoleń i przepisami o ochronie danych. Agencja powinna

również ustanowić rejestr wszystkich zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych w Unii.

- (13) Aby ułatwić monitorowanie w celu wykrywania potencjalnego obrotu na podstawie informacji wewnętrznych i monitorowanie jakości danych w gromadzonych informacjach, gromadzenie informacji wewnętrznych należy dostosować do obecnych procesów udostępniania danych o obrocie.
- (14) Osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń mają obowiązek zgłaszania podejrzanych transakcji naruszających przepisy dotyczące wykorzystywania informacji wewnętrznych i manipulacji na rynku. Aby zwiększyć możliwość egzekwowania takich naruszeń, osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji powinny mieć również obowiązek zgłaszania podejrzanych zleceń i potencjalnych naruszeń obowiązku publikowania informacji wewnętrznych. Dostawców bezpośredniego dostępu elektronicznego i dostawców wspólnych ksiąg zleceń należy uznać za osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji.
- (15) Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1222 ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi przewiduje możliwość udziału państw trzecich w unijnym jednolitym łączeniu rynków dnia następnego i dnia bieżącego w sektorze energii elektrycznej. Operator łączenia rynków stosuje specjalny algorytm do dopasowywania ofert kupna i sprzedaży w optymalny sposób, co może skutkować składaniem zleceń w państwie trzecim uczestniczącym w jednolitym łączeniu rynków dnia następnego i dnia bieżącego, ale może prowadzić do zawarcia umowy na dostawę energii elektrycznej z dostawą w Unii. Składanie takich zleceń transakcji w państwach trzecich uczestniczących w jednolitym łączeniu rynków dnia następnego i dnia bieżącego, które może skutkować dostawą do Unii, powinno być objęte definicją produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (16) Aby dokładnie, obiektywnie i wiarygodnie oszacować ceny dostaw LNG do Unii, europejska Agencja powinna gromadzić wszystkie dane dotyczące rynku LNG, które są niezbędne do sporządzania codziennego oszacowania ceny LNG. Takie oszacowanie ceny należy przeprowadzać na podstawie wszystkich transakcji dotyczących dostaw LNG do Unii. ACER powinna być uprawniona do gromadzenia tych danych rynkowych od wszystkich uczestników zajmujących się dostawami LNG do Unii. Wszyscy tacy uczestnicy powinni być zobowiązani do zgłaszania ACER wszystkich swoich danych dotyczących rynku LNG w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego, w miarę możliwości technologicznych, albo po zawarciu transakcji, albo po złożeniu oferty kupna lub sprzedaży lub oferty zawarcia transakcji. Oszacowanie ceny dokonywane przez ACER powinno obejmować najbardziej kompletny zbiór danych, w tym ceny transakcyjne, a od dnia 31 marca 2023 r. – ceny ofert kupna i sprzedaży dla dostaw LNG do Unii. Codzienna publikacja tego obiektywnego oszacowania ceny oraz *spreadu* ustalonego w porównaniu z innymi cenami referencyjnymi na rynku w formie poziomu odniesienia dla LNG przygotowuje grunt do jego dobrowolnego przyjęcia przez uczestników rynku jako ceny referencyjnej w ich umowach i transakcjach. Gdy już będą gotowe, oszacowanie ceny LNG i poziom odniesienia dla LNG mogłyby również stać się kursem referencyjnym dla kontraktów na instrumenty pochodne, wykorzystywanym do zabezpieczenia ceny LNG lub różnicy między ceną LNG a cenami innych rodzajów gazu.

- (17) Przekazywanie zadań i obowiązków może być skutecznym instrumentem ograniczania powielania zadań, wspierania współpracy i zmniejszania obciążeń nakładanych na uczestników rynku. W związku z tym należy zapewnić jasną podstawę prawną takiego przekazania. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość przekazywania zadań i obowiązków innemu krajowemu organowi regulacyjnemu. Powinno być możliwe wprowadzenie szczególnych warunków i ograniczenie zakresu przekazywania uprawnień do tego, co jest konieczne do skutecznego nadzoru nad transgranicznymi uczestnikami rynku lub grupami. Przekazywanie zadań powinno podlegać zasadzie przyznawania kompetencji organowi, który jest najbardziej kompetentny do podjęcia działań w danej sprawie.
- (18) Konieczne są jednolite i silniejsze ramy zapobiegania manipulacji na rynku i innym naruszeniom rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 w państwach członkowskich. Sankcje za naruszenia tego rozporządzenia powinny być proporcjonalne, skuteczne i odstraszające oraz odzwierciedlać rodzaj naruszeń, z uwzględnieniem zasady *ne bis in idem*. Sankcje administracyjne, kary pieniężne i środki nadzorcze są uzupełniającymi elementami skutecznego systemu egzekwowania przepisów. Zharmonizowany nadzór nad hurtowym rynkiem energii elektrycznej wymaga spójnego podejścia krajowych organów regulacyjnych.
- (19) Dotychczas nadzór nad działaniami prowadzonymi na mocy rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 i ich egzekwowanie leżały w gestii państw członkowskich. Nadużycia na rynku mają w coraz większym stopniu charakter transgraniczny, często dotycząc kilka państw członkowskich. Działania w zakresie egzekwowania przepisów przeciwko transgranicznym nadużyciom na rynku mogą stanowić wyzwanie jurysdykcyjne związane z określeniem krajowego organu regulacyjnego, który byłby najbardziej kompetentny do prowadzenia danego dochodzenia.
- (20) Przypadki nadużyć na rynku, obejmujące wiele elementów transgranicznych i uczestników rynku mających siedzibę poza Unią, również stanowią szczególne wyzwanie z punktu widzenia egzekwowania prawa. Obecna struktura nadzorcza nie jest odpowiednia dla pożądanego poziomu integracji rynku. Należy rozwiązać problem braku mechanizmu zapewniającego podejmowanie jak najlepszych decyzji nadzorczych w przypadkach transgranicznych, w których wspólne działanie krajowych organów regulacyjnych i Agencji wymaga obecnie skomplikowanych ustaleń i w których istnieje mozaika systemów nadzoru. Istnieje zatem potrzeba ustanowienia wydajnego i skutecznego systemu nadzorczo-dochodzeniowego w tego rodzaju przypadkach nadużyć na rynku, którym ze względu na ich ogólnounijny charakter nie można zaradzić wyłącznie za pomocą działań państw członkowskich.
- (21) Dochodzenia w sprawie naruszeń niniejszego rozporządzenia o wymiarze transgranicznym powinny być prowadzone w ramach jednolitego procesu na poziomie Unii. Złożoność przypadków transgranicznych oraz potrzeba zapewnienia wystarczających zasobów w takich przypadkach wymagają zaangażowania Agencji, w szczególności w bardziej zintegrowany rynek energii. Od czasu wejścia w życie rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 Agencja zdobyła znaczne doświadczenie w monitorowaniu i gromadzeniu odpowiednich danych na temat hurtowych rynków energii w Unii na potrzeby zapewnienia ich integralności i przejrzystości. Czerpiąc z tych doświadczeń, Agencja powinna być uprawniona do prowadzenia dochodzeń w celu zwalczania naruszeń przepisów rozporządzenia (UE) nr 1227/2011. Agencja powinna prowadzić takie dochodzenia we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi w celu wspierania i uzupełniania ich działań w zakresie egzekwowania przepisów. Podobnie, w kontekście dochodzenia prowadzonego przez Agencję,

w razie potrzeby odpowiednie krajowe organy regulacyjne powinny ze sobą współpracować, wspierając Agencję.

- (22) Agencja powinna być uprawniona do prowadzenia dochodzeń poprzez przeprowadzanie kontroli na miejscu i kierowanie wniosków o udzielenie informacji do osób objętych dochodzeniem, w szczególności gdy domniemane naruszenia rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 mają wyraźny wymiar transgraniczny. Przeprowadzając kontrole na miejscu i wydając wnioski o udzielenie informacji osobom objętym dochodzeniem, Agencja powinna ściśle i aktywnie współpracować z odpowiednimi krajowymi organami regulacyjnymi, które z kolei powinny udzielać Agencji pełnej pomocy, także w przypadku gdy dana osoba odmawia poddania się kontroli lub udzielenia wymaganych informacji. Istotne jest, aby w pełni przestrzegano gwarancji proceduralnych i praw podstawowych osób objętych dochodzeniem Agencji. Należy zapewnić poufność informacji przekazywanych przez osoby, wobec których prowadzone jest dochodzenie, zgodnie z mającymi zastosowanie unijnymi przepisami o ochronie danych.
- (23) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011

W rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ustępie drugim wprowadza się następujące zmiany:

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy (UE) 2014/65, rozporządzenia (UE) nr 600/2014 i rozporządzenia (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do działalności związanej z instrumentami finansowymi zdefiniowanymi w art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy (UE) 2014/65, a także dla stosowania europejskiego prawa konkurencji do praktyk objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.

b) w art. 1 ust. 3 dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„Agencja, krajowe organy regulacyjne, ESMA i właściwe organy finansowe państw członkowskich regularnie, co najmniej raz na kwartał, wymieniają w szczególności istotne informacje i dane dotyczące potencjalnych naruszeń rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) w pkt 1 wprowadza się następujące zmiany:

w akapicie drugim dodaje się lit. e) w brzmieniu:

„e) informacje przekazane przez klienta lub inne osoby działające w jego imieniu i odnoszące się do oczekujących na realizację zleceń klienta dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, które to informacje o charakterze szczegółowym odnoszą się, bezpośrednio lub pośrednio, do co najmniej jednego produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym”;

b) akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Uznaje się, że informacja ma szczegółowy charakter, jeśli wskazuje na zbiór istniejących okoliczności lub okoliczności, których zaistnienia w uzasadniony sposób można się spodziewać, lub na wydarzenie, które wystąpiło lub którego wystąpienia można w uzasadniony sposób się spodziewać, a także jeśli jest ona wystarczająco konkretna, aby umożliwić wyciągnięcie wniosku dotyczącego możliwego wpływu tego zbioru okoliczności lub wydarzenia na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym. Uznaje się, że informacja ma szczegółowy charakter, jeżeli odnosi się do rozciągniętego w czasie procesu, którego celem jest doprowadzenie do określonych okoliczności lub określonego zdarzenia lub który skutkuje tymi okolicznościami lub zdarzeniem, w tym przyszłymi okolicznościami lub przyszłymi zdarzeniami, a także jeżeli odnosi się do pośrednich etapów tego procesu, które są związane z doprowadzeniem do tych przyszłych okoliczności lub tego przyszłego zdarzenia lub skutkują nimi.

Etap pośredni rozciągniętego w czasie procesu jest uznany za informację wewnętrzną, jeżeli sam w sobie spełnia kryteria informacji wewnętrznych, o których mowa w niniejszym artykule.

Do celów ust. 1 informacja, która w przypadku podania jej do wiadomości publicznej mogłaby znacząco wpłynąć na ceny tych produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, oznacza informację, którą rozsądny inwestor prawdopodobnie wykorzystałby jako część swojej decyzji inwestycyjnej lub decyzji inwestycyjnych;

c) pkt 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

(2) *»manipulacja na rynku« oznacza:*

a) zawieranie transakcji, wydawanie zleceń lub wszelkie inne zachowania związane z produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym:

(i) które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

(ii) poprzez którą to transakcję lub zlecenie osoba lub osoby działające w porozumieniu kształtują lub mogą kształtować cenę jednego lub kilku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym na sztucznym poziomie, chyba że osoba zawierająca taką transakcję lub składająca takie zlecenie wykaże, że przyczyny jej działania są zgodne

z prawem, a taka transakcja lub takie zlecenie są zgodne z praktykami rynkowymi przyjętymi na danym hurtowym rynku energii; lub

(iii) które stosują fikcyjne mechanizmy lub wszelkie inne formy oszustwa lub podstępu, które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

lub

d) w pkt 2 na końcu lit. b) dodaje się wyraz „lub”, po którym następuje lit. c) w brzmieniu:

„c) przekazywanie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji, lub dostarczanie fałszywych lub wprowadzających w błąd danych dotyczących wskaźnika referencyjnego, jeżeli osoba przekazująca informacje lub dostarczająca dane wiedziała lub powinna była wiedzieć, że są one fałszywe lub wprowadzające w błąd, lub każde inne zachowanie, które prowadzi do manipulacji obliczaniem wskaźnika referencyjnego.”;

e) na końcu pkt 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Manipulacja na rynku może oznaczać zachowanie osoby prawnej, ale również, zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym, osób fizycznych, które biorą udział w podejmowaniu decyzji o prowadzeniu działalności na rachunek tej osoby prawnej.”;

f) pkt 4 lit. a) otrzymuje brzmienie:

4) *»produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym« oznaczają następujące umowy i instrumenty pochodne bez względu na miejsce i sposób prowadzonego nimi obrotu:*

a) *kontrakty na dostawę energii elektrycznej lub gazu ziemnego w przypadku gdy dostawa ma miejsce w Unii lub kontrakty na dostawy energii elektrycznej lub gazu ziemnego, które mogą skutkować dostawą w Unii;”;*

g) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

7) *»uczestnik rynku« oznacza każdą osobę, w tym operatorów systemów przesyłowych i osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń w ramach obrotu na własny rachunek, która zawiera transakcje, w tym składanie zleceń, na co najmniej jednym hurtowym rynku energii;”;*

h) dodaje się nowy pkt 8a w brzmieniu:

„8a) »osoba zawodowo pośrednicząca w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń« oznacza osobę prowadzącą zawodowo działalność w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń lub wykonywania zleceń, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym;”;

i) dodaje się nowy pkt 10a w brzmieniu:

„10a) »Agencja« lub »ACER« oznacza Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki;”;

j) dodaje się punkty w brzmieniu:

„16) »zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy« lub »RRM« oznacza osobę zarejestrowaną na mocy niniejszego rozporządzenia w celu świadczenia usług polegających na zgłaszaniu Agencji szczegółowych informacji na temat transakcji, w tym zleceń transakcji, oraz podstawowych danych w imieniu uczestników rynku;

17) »platforma informacji wewnętrznych« lub »IIP« oznacza osobę zarejestrowaną na mocy niniejszego rozporządzenia w celu świadczenia usługi obsługi platformy służącej ujawnianiu informacji wewnętrznych i zgłaszaniu ujawnionych informacji wewnętrznych Agencji w imieniu uczestników rynku.

18) »handel algorytmiczny« oznacza obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, w którym algorytm komputerowy automatycznie ustala indywidualne parametry zleceń, takie jak warunki uruchomienia zlecenia, moment jego realizacji, cenę lub ilość instrumentów będących przedmiotem zlecenia lub sposób zarządzania zleceniem po jego złożeniu, przy ograniczonym lub zerowym udziale człowieka i nie obejmuje jakichkolwiek systemów wykorzystywanych wyłącznie do celu przekierowywania zleceń do jednej zorganizowanej platformy obrotu lub większej liczby takich platform lub do celu przetwarzania zleceń nieobejmującego określania jakichkolwiek parametrów transakcji lub potwierdzania zleceń lub przetwarzania potransakcyjnego zawartych transakcji;

19) »bezpośredni dostęp elektroniczny« oznacza mechanizm, w ramach którego członek, uczestnik lub klient zorganizowanej platformy obrotu zezwala innej osobie na korzystanie ze swojego kodu transakcyjnego, tak aby osoba ta mogła przekazywać drogą elektroniczną zlecenia transakcji dotyczące produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym bezpośrednio do zorganizowanej platformy obrotu, obejmujący uzgodnienia polegające na

wykorzystywaniu przez daną osobę infrastruktury członka, uczestnika lub klienta, lub jakiegokolwiek systemu przyłączeniowego udostępnionego przez członka, uczestnika lub klienta do przekazywania zleceń transakcji (bezpośredni dostęp do rynku) lub uzgodnienia, w ramach których dana osoba nie korzysta z tej infrastruktury (dostęp sponsorowany);

20) »zorganizowana platforma obrotu« (»OMP«) oznacza giełdę energii, pośrednika energetycznego, platformę zdolności energetycznej lub każdą inną osobę zawodowo pośredniczącą w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń, w tym dostawców wspólnych ksiąg zleceń, z wyłączeniem transakcji czysto dwustronnych, w przypadku gdy dwie osoby fizyczne zawierają transakcje na własny rachunek.

21) »obrót LNG« oznacza oferty kupna i sprzedaży LNG lub transakcje, których przedmiotem jest zakup lub sprzedaż LNG: a) które specyfikują dostawę w Unii; b) które skutkują dostawą w Unii; lub c) w ramach których jeden kontrahent dokonuje regazyfikacji LNG w terminalu w Unii;

22) »dane dotyczące rynku LNG« oznaczają ewidencję ofert kupna lub sprzedaży lub transakcji dotyczących obrotu LNG wraz z odpowiednimi informacjami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1348/2014;

23) »uczestnik rynku LNG« oznacza osobę fizyczną lub prawną – niezależnie od jej miejsca uzyskania zdolności prawnej lub miejsca zamieszkania – która zajmuje się obrotem LNG;

24) »oszacowanie ceny LNG« oznacza określenie dziennej ceny referencyjnej obrotu LNG zgodnie z metodą, którą określi ACER;

25) »poziom odniesienia dla LNG« oznacza określenie *spreadu* między dziennym oszacowaniem ceny LNG a ceną rozliczeniową dla kontraktu TTF Gas Futures o najbliższym terminie wygaśnięcia ustalaną codziennie przez ICE Endex Markets B.V.”;

3) w art. 3 ust. 1 dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„Wykorzystanie informacji wewnętrznej w formie anulowania lub zmiany zlecenia dotyczącego produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym, którego informacja ta dotyczy, w przypadku gdy zlecenie złożono przed wejściem danej osoby w posiadanie informacji wewnętrznej, również uznaje się za wykorzystywanie informacji wewnętrznych.”;

4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„Uczestnicy rynku ujawniają informacje wewnętrzne za pośrednictwem platform informacji wewnętrznych. Platformy informacji wewnętrznych zapewniają, aby informacje wewnętrzne były podawane do wiadomości publicznej w sposób umożliwiający szybki dostęp, w tym dostęp za pośrednictwem przejrzystego interfejsu programowania aplikacji, oraz umożliwiający pełną, prawidłową i terminową ocenę informacji przez opinię publiczną.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

Publikowanie informacji wewnętrznych, w tym w formie zagregowanej, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 714/2009 lub (WE) nr 715/2009, lub wytycznymi i kodeksami sieci przyjętymi na podstawie tych rozporządzeń stanowi kompletne i skuteczne podanie do wiadomości publicznej, ale niekoniecznie ujawnienie w odpowiednim czasie w rozumieniu ust. 1 niniejszego artykułu.

5) dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Artykuł 4a

Udzielanie zezwoleń platformom informacji wewnętrznych i nadzór nad tymi platformami

1. Platformy informacji wewnętrznych rejestrują się w Agencji. Platforma informacji wewnętrznych prowadzi działalność dopiero po przeprowadzeniu przez Agencję oceny, czy dana platforma spełnia wymogi niniejszego artykułu, i po wydaniu zezwolenia na działalność. Rejestr platform informacji wewnętrznych jest publicznie dostępny i zawiera informacje na temat usług, dla których platforma jest zarejestrowana. Agencja dokonuje regularnego przeglądu zgodności platform informacji wewnętrznych z niniejszym rozporządzeniem. W przypadku gdy Agencja cofnęła rejestrację zgodnie z ust. 5, informację o tym fakcie publikuje się w rejestrze na okres pięciu lat od daty wycofania.
2. Platforma informacji wewnętrznych posiada odpowiednie polityki i mechanizmy umożliwiające podawanie do publicznej wiadomości informacji wewnętrznych wymaganych na podstawie art. 4 ust. 1 w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego, z zastosowaniem możliwych środków technicznych, na właściwych zasadach handlowych. Informacje te są udostępniane bezpłatnie do wszystkich celów. Platforma informacji wewnętrznych sprawnie i spójnie rozpowszechnia takie informacje w sposób zapewniający szybki dostęp do informacji wewnętrznych na zasadach niedyskryminacyjnych oraz w formacie ułatwiającym ich konsolidację z podobnymi danymi pochodzącymi z innych źródeł.
3. Informacje wewnętrzne podawane do wiadomości publicznej za pośrednictwem platform informacji wewnętrznych zgodnie z ust. 2 zawierają co najmniej następujące szczegółowe dane, w zależności od rodzaju informacji wewnętrznych:
 - a) identyfikator komunikatu i status zdarzenia;

- b) datę publikacji, godzinę oraz początek i koniec zdarzenia;
 - c) nazwę uczestnika rynku i identyfikację uczestnika rynku;
 - d) dany obszar rynkowy lub obszar bilansowania
 - e) oraz w stosownych przypadkach:
 - a) rodzaj niedostępności i rodzaj zdarzenia;
 - b) jednostkę miary;
 - c) niedostępna, dostępna i zainstalowaną lub techniczną moc;
 - d) przyczyny niedostępności,
 - e) rodzaj paliwa;
 - f) odnośny składnik aktywów lub jednostkę wraz z ich kodem identyfikacyjnym.
4. Platforma informacji wewnętrznych stosuje i utrzymuje skuteczne rozwiązania administracyjne mające na celu zapobieganie konfliktom interesów w stosunku do swoich klientów. W szczególności platforma informacji wewnętrznych będąca również operatorem rynku lub uczestnikiem rynku traktuje wszystkie gromadzone informacje wewnętrzne w sposób niedyskryminacyjny oraz stosuje i utrzymuje odpowiednie rozwiązania mające na celu rozdzielenie poszczególnych funkcji biznesowych.
- Platforma informacji wewnętrznych posiada należyte mechanizmy bezpieczeństwa służące zagwarantowaniu bezpieczeństwa środków przekazu informacji wewnętrznych, minimalizowaniu ryzyka uszkodzenia danych oraz nieuprawnionego dostępu oraz zapobieganiu wyciekowi informacji wewnętrznych przed ich publikacją. IIP utrzymuje odpowiednie zasoby oraz posiada systemy zapasowe, aby zapewnić możliwość oferowania swoich usług i ich utrzymanie przez cały czas.
- Platforma informacji wewnętrznych posiada systemy umożliwiające szybką i skuteczną kontrolę sprawozdań dotyczących informacji wewnętrznych pod kątem kompletności, wykrywanie przeoczeń i oczywistych błędów oraz żądanie ponownego przesłania tych błędnych sprawozdań.
5. Agencja może cofnąć rejestrację platformy informacji wewnętrznych, jeżeli podmiot ten:
- a) nie skorzysta z zezwolenia w ciągu 12 miesięcy, jednoznacznie zrzeka się zezwolenia lub gdy w ciągu poprzednich sześciu miesięcy nie świadczył żadnych usług;
 - b) uzyskał rejestrację na podstawie fałszywych oświadczeń lub w inny niezgodny z prawem sposób;
 - c) przestał spełniać warunki, na podstawie których został zarejestrowany;
 - d) poważnie i systematycznie naruszał niniejsze rozporządzenie.

Po wycofaniu rejestracji zainteresowana platforma informacji wewnętrznych przeprowadza uporządkowane zastąpienie, w tym przekazanie danych do innych platform informacji wewnętrznych oraz przekierowanie przepływów sprawozdawczych do innych platform.

Agencja bez zbędnej zwłoki powiadamia właściwy organ krajowy w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę platforma informacji wewnętrznych, o decyzji o cofnięciu rejestracji platformy.

6. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa:
- a) środki, za pomocą których platforma informacji wewnętrznych realizuje obowiązek dotyczący informacji wewnętrznych, o którym mowa w ust. 2;
 - b) treść informacji wewnętrznych publikowanych zgodnie z ust. 2 w taki sposób, aby umożliwić publikację informacji wymaganych na mocy niniejszego artykułu;
 - c) konkretne wymogi organizacyjne dotyczące wykonania ust. 4.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2.”;

6) dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Artykuł 5a

Handel algorytmiczny

1. Uczestnik rynku prowadzący handel algorytmiczny musi posiadać skuteczne systemy i mechanizmy kontroli ryzyka odpowiednie dla prowadzonej działalności, aby zapewnić odporność i wystarczającą wydajność swoich systemów transakcyjnych oraz zapewnić, aby podlegały one odpowiednim progom i limitom transakcyjnym oraz uniemożliwiały wysyłanie błędnych zleceń, a także aby nie dopuścić do sytuacji, w której sposób funkcjonowania systemu mógłby doprowadzić lub przyczynić się do powstania zaburzeń rynkowych. Uczestnik rynku musi posiadać również skuteczne systemy i mechanizmy kontroli ryzyka, aby zapewnić zgodność systemów transakcyjnych z niniejszym rozporządzeniem oraz z zasadami zorganizowanej platformy obrotu, z którą jest połączony. Uczestnik rynku musi posiadać skuteczne rozwiązania w zakresie ciągłości działania, aby sprostać wszelkim awariom swoich systemów transakcyjnych oraz zapewnia kompleksowe testowanie i właściwe monitorowanie swoich systemów, aby zapewnić spełnianie przez nie wymagań określonych w niniejszym ustępie.
2. Uczestnik rynku, który prowadzi handel algorytmiczny w państwie członkowskim, powiadamia o tym krajowe organy regulacyjne swojego państwa członkowskiego oraz Agencję.

Krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego uczestnika rynku może wymagać, aby uczestnik rynku przedstawiał regularnie lub na zasadzie *ad hoc* opis

charakteru swoich strategii handlu algorytmicznego, szczegółowe informacje na temat parametrów lub limitów transakcyjnych, którym podlega system obrotu, kluczowych mechanizmów kontroli przestrzegania przepisów i kontroli ryzyka, które posiada w celu zapewnienia spełnienia wymogów określonych w ust. 1, oraz szczegółowe informacje na temat procesu testowania swoich systemów obrotu.

Uczestnik rynku zapewnia prowadzenie rejestrów w związku z kwestiami, o których mowa w niniejszym ustępie, oraz zapewnia, aby rejestry te umożliwiały krajowemu organowi regulacyjnemu monitorowanie zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

3. Uczestnik rynku, który zapewnia bezpośredni dostęp elektroniczny do zorganizowanej platformy obrotu, powiadamia o tym właściwe organy swojego rodzimego państwa członkowskiego oraz Agencję.

Krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego uczestnika rynku może wymagać, aby uczestnik rynku przedstawiał regularnie lub na zasadzie ad hoc opis systemów i kontroli, o których mowa w ust. 1, oraz wykazał, że są one stosowane.

Uczestnik rynku zapewnia prowadzenie rejestrów w związku z kwestiami, o których mowa w niniejszym ustępie, oraz zapewnia, aby rejestry te umożliwiały krajowemu organowi regulacyjnemu monitorowanie zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

4. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z dyrektywy (UE) 2014/65.”;

7) art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. ACER monitoruje działalność handlową, której przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, w celu wykrywania realizacji lub prób realizacji transakcji zawieranych w oparciu o informacje wewnętrzne oraz manipulacje na rynku i w celu zapobiegania takim transakcjom. Gromadzi dane na potrzeby oceny i monitorowania hurtowych rynków energii zgodnie z art. 8.”;

[] Dodaje się nowe art. 7a–7d w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Zadania i uprawnienia ACER w zakresie oszacowania ceny i obliczania poziomów odniesienia

1. Nie później niż od dnia 13 stycznia 2023 r. ACER w trybie pilnym przeprowadza i publikuje codzienne oszacowanie ceny LNG. Na potrzeby oszacowania ceny LNG ACER

systematycznie gromadzi i przetwarza dane dotyczące rynku LNG na temat transakcji. W oszacowaniu ceny uwzględnia się, w stosownych przypadkach, regionalne różnice i warunki rynkowe.

2. Nie później niż do dnia 31 marca 2023 r. ACER określa i publikuje dzienny poziom odniesienia dla LNG ustalony na podstawie spreadu między dziennym oszacowaniem ceny LNG a ceną rozliczeniową dla kontraktu TTF Gas Futures o najbliższym terminie wygaśnięcia ustalaną codziennie przez ICE Endex Markets B.V. Do celów poziomu odniesienia dla LNG ACER systematycznie gromadzi i przetwarza wszystkie dane dotyczące rynku LNG.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 4 lit. b) niniejszego rozporządzenia do uczestników rynku LNG zastosowanie mają obowiązki i zakazy, którym podlegają uczestnicy rynku, określone w niniejszym rozporządzeniu. Uprawnienia powierzone ACER na mocy niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1348/2014 mają również zastosowanie do uczestników rynku LNG, co obejmuje także przepisy dotyczące zachowania poufności.

Artykuł 7b

Publikacja oszacowania ceny LNG i poziomu odniesienia dla LNG

1. Oszacowanie ceny LNG publikuje się codziennie, nie później niż o godz. 18.00 czasu środkowoeuropejskiego dla oszacowania ceny w transakcji bezwarunkowej typu *outright*. Zaczynając najpóźniej dnia 31 marca 2023 r., oprócz publikacji oszacowania ceny LNG, ACER publikuje również codziennie poziom odniesienia dla LNG nie później niż o godz. 19.00 czasu środkowoeuropejskiego lub tak szybko, jak to technicznie możliwe.

2. Do celów niniejszego artykułu ACER może korzystać z usług strony trzeciej.

Artykuł 7c

Przekazywanie ACER danych dotyczących rynku LNG

1. Uczestnicy rynku LNG przekazują codziennie ACER dane dotyczące rynku LNG zgodnie ze specyfikacjami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1348/2014, w znormalizowanym formacie, przy użyciu protokołu komunikacyjnego gwarantującego wysoką jakość przesyłu danych oraz w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu

rzeczywistego przed publikacją dziennego oszacowania ceny LNG (godz. 18.00 czasu środkowoeuropejskiego).

2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające moment, do kiedy przekazywane mają być dane dotyczące rynku LNG przed codzienną publikacją oszacowania ceny LNG, o której mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29.

3. W stosownych przypadkach ACER, po konsultacji z Komisją, wydaje wskazówki dotyczące:

a) szczegółowych informacji, które mają być zgłaszane, oprócz aktualnych szczegółowych informacji dotyczących transakcji i podstawowych danych podlegających zgłoszeniu na podstawie rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1348/2014, w tym ofert kupna i sprzedaży; oraz

b) procedury, standardu i formatu elektronicznego oraz wymogów technicznych i organizacyjnych dotyczących przekazywania danych, które mają być stosowane przy przekazywaniu wymaganych danych dotyczących rynku LNG.

4. Uczestnicy rynku LNG przekazują ACER wymagane dane dotyczące rynku LNG nieodpłatnie i za pośrednictwem kanałów sprawozdawczych utworzonych przez ACER, w miarę możliwości przy zastosowaniu już istniejących i dostępnych procedur.

Artykuł 7d

Ciągłość działania

ACER regularnie dokonuje przeglądu, aktualizacji i publikacji swojej metody szacowania ceny referencyjnej LNG i metody obliczania poziomu odniesienia dla LNG, a także metody zgłaszania danych dotyczących rynku LNG oraz publikacji swoich oszacowań ceny LNG i poziomów odniesienia dla LNG, z uwzględnieniem opinii podmiotów przekazujących dane dotyczące rynku LNG.”;

8) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a) Do celów zgłaszania rejestrów transakcji, w tym zleceń transakcji, wprowadzonych, zawartych lub wykonanych na zorganizowanych platformach obrotu, rynki te udostępniają

Agencji dane dotyczące książki zleceń lub, na wniosek Agencji, zapewniają Agencji dostęp do książki zleceń, tak aby mogła monitorować obrót.”;

b) w ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2. Uwzględniają one istniejące systemy zgłaszania transakcji służące do monitorowania działalności handlowej na potrzeby wykrywania nadużyć na rynku.”;

c) ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

3. Osoby, o których mowa w ust. 4 lit. a)–d), które zgłosiły transakcje zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 600/2014 lub rozporządzeniem (UE) nr 648/2012, nie podlegają obowiązkowi podwójnej sprawozdawczości w odniesieniu do tych transakcji.

d) w ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. d) otrzymuje brzmienie:

d) zorganizowana platforma obrotu, system kojarzenia zleceń lub inna osoba zawodowo pośrednicząca w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń;

(ii) dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„Informacje przekazuje się za pośrednictwem zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych.”;

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Na potrzeby monitorowania obrotu na hurtowych rynkach energii uczestnicy rynku przekazują ACER oraz krajowym organom regulacyjnym informacje na temat zdolności i wykorzystania instalacji służących do produkcji, magazynowania, przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego lub zużywających energię elektryczną lub gaz ziemny bądź informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG), w tym dotyczące planowanej i nieplanowanej niedostępności tych instalacji oraz z informacjami wewnętrznymi podanymi do wiadomości publicznej zgodnie z art. 4. Obowiązek sprawozdawczy spoczywający na uczestnikach rynku jest minimalizowany poprzez gromadzenie niezbędnych informacji lub ich części z istniejących źródeł w przypadkach, gdy jest to możliwe.”;

9) art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uczestnicy rynku zawierający transakcje, które mają być zgłaszane ACER na podstawie art. 8 ust. 1, rejestrują się w krajowym organie regulacyjnym w państwie członkowskim, w którym mają siedzibę lub w którym stale zamieszkują. Uczestnicy rynku mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie trzecim muszą zgłosić biuro w państwie członkowskim, w którym prowadzą działalność, i rejestrują się w krajowym organie regulacyjnym tego państwa członkowskiego.”;

10) dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Zatwierdzenie zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych i nadzór nad nimi

1. Funkcjonowanie zarejestrowanego mechanizmu sprawozdawczego wymaga uprzedniego zezwolenia Agencji, zgodnie z niniejszym artykułem.

Agencja upoważnia strony do pełnienia funkcji zarejestrowanego mechanizmu sprawozdawczego, w przypadku gdy:

- a) zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy jest osobą prawną mającą siedzibę w Unii oraz
- b) zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy spełnia wymogi określone w niniejszym artykule.

Zezwolenie na prowadzenie zarejestrowanego mechanizmu sprawozdawczego jest skuteczne i ważne na całym terytorium Unii i umożliwia dostawcy usług w zakresie zarejestrowanego mechanizmu sprawozdawczego świadczenie w całej Unii usług, których dotyczy zezwolenie.

Posiadający zezwolenie zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy musi spełniać przez cały czas warunki uzyskania zezwolenia, o których mowa w niniejszym artykule. Posiadający zezwolenie zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy powiadamia niezwłocznie ACER o wszelkich istotnych zmianach warunków rejestracji.

Agencja ustanawia rejestr wszystkich zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych w Unii. Rejestr ten jest publicznie dostępny i zawiera informacje na temat usług, na których świadczenie posiada zezwolenie zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy, oraz jest na bieżąco aktualizowany. W przypadku gdy Agencja cofnęła zezwolenie dla zarejestrowanego mechanizmu sprawozdawczego

zgodnie z ust. 4, informację o tym fakcie zamieszcza się w rejestrze na okres pięciu lat od daty cofnięcia.

2. Agencja regularnie dokonuje przeglądu zgodności zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych z niniejszym rozporządzeniem. W tym celu zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze co roku składają Agencji sprawozdania ze swojej działalności.
3. Zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze uwzględniają odpowiednie polityki i mechanizmy umożliwiające jak najszybsze przekazywanie informacji wymaganych na mocy art. 8 i nie później niż w terminie określonym w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie ust. 5 niniejszego artykułu.

Zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze stosują i utrzymują skuteczne rozwiązania administracyjne mające na celu zapobieganie konfliktom interesów w stosunku do swoich klientów. W szczególności zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy będący również OMP lub uczestnikiem rynku musi traktować wszystkie gromadzone informacje w sposób niedyskryminacyjny oraz stosować i utrzymywać odpowiednie rozwiązania mające na celu rozdzielenie poszczególnych funkcji biznesowych.

Zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze posiadają należyte mechanizmy bezpieczeństwa służące zagwarantowaniu bezpieczeństwa środków przekazu informacji i ich uwierzytelnianiu, zminimalizowaniu ryzyka uszkodzenia danych oraz nieuprawnionego dostępu i zapobieganiu wyciekowi informacji, przy zachowaniu w każdym czasie poufności danych. Zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy utrzymuje odpowiednie zasoby i posiada zaplecze zapasowe w celu oferowania i utrzymywania swoich usług zgodnie z harmonogramem określonym w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie art. 8 ust. 2 i 6.

Zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze posiadają systemy umożliwiające skuteczną kontrolę sprawozdań z transakcji pod kątem kompletności, wykrywanie przeoczeń i oczywistych błędów spowodowanych przez uczestnika rynku, a w przypadku wystąpienia takiego błędu lub przeoczenia – przekazanie uczestnikowi rynku szczegółowych informacji o danym błędzie lub przeoczeniu oraz żądanie ponownego przesłania takich błędnych sprawozdań.

Zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze posiadają systemy umożliwiające im wykrywanie błędów lub przeoczeń, które spowodowały, oraz umożliwiające im skorygowanie i przekazanie – lub, stosownie do przypadku, ponowne przekazanie – Agencji prawidłowego i kompletnego sprawozdania z transakcji.

4. Agencja może cofnąć zezwolenie dla zarejestrowanego mechanizmu sprawozdawczego, w przypadku gdy mechanizm ten:
- nie skorzysta z zezwolenia w ciągu 18 miesięcy, jednoznacznie zrzeka się zezwolenia lub gdy w ciągu poprzednich 18 miesięcy nie świadczył żadnych usług;
 - uzyskał zezwolenie, składając fałszywe oświadczenia lub uzyskał je w jakikolwiek inny sposób sprzeczny z prawem;
 - nie spełnia już warunków, na których podstawie udzielono mu zezwolenia;
 - poważnie i systematycznie naruszał niniejsze rozporządzenie.

Zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy, któremu cofnięto zezwolenie, zapewnia należyte zastępstwo, w tym przeniesienie danych do innych zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych oraz przekierowanie przepływów sprawozdawczych do innych zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych.

W stosownych przypadkach Agencja bez zbędnej zwłoki powiadamia właściwy organ krajowy w państwie członkowskim, w którym ustanowiono zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy, o decyzji o cofnięciu zezwolenia na niego.

5. Komisja w drodze aktów wykonawczych określa:
- środki, za pomocą których zarejestrowany mechanizm sprawozdawczy może realizować obowiązek informacyjny, o którym mowa w ust. 1; oraz
 - konkretne wymogi organizacyjne dotyczące wykonania ust. 2 i 3.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2.”;

11) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. ACER tworzy mechanizmy umożliwiające udostępnienie informacji, które otrzymuje zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 8, Komisji, krajowym organom regulacyjnym, właściwym organom rynku finansowego, krajowym organom ds. konkurencji, ESMA oraz innym odpowiednim organom na poziomie Unii. Przed stworzeniem takich mechanizmów ACER konsultuje się z tymi organami.”;

- b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a) Krajowe organy regulacyjne ustanawiają mechanizmy wymiany informacji otrzymanych zgodnie z art. 7 ust. 2 i art. 8 z właściwymi organami rynku finansowego, krajowymi organami ochrony konkurencji, krajowymi organami podatkowymi i Eurofisc oraz innymi

odpowiednimi organami na poziomie krajowym. Przed stworzeniem takich mechanizmów krajowy organ regulacyjny konsultuje się z Agencją i z tymi stronami.”;

c) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Krajowe organy regulacyjne zapewniają dostęp do mechanizmów, o których mowa w ust. 1a niniejszego artykułu, wyłącznie organom, które stworzyły systemy umożliwiające krajowemu organowi regulacyjnemu spełnienie wymogów art. 12 ust. 1.”;

13) w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Komisja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe państw członkowskich, krajowe organy podatkowe i Eurofisc, krajowe organy ds. konkurencji, ESMA i inne właściwe organy zapewniają poufność, integralność i ochronę informacji otrzymanych na podstawie art. 4 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 5 lub art. 10 oraz podejmują działania w celu zapobiegania wszelkim przypadkom niewłaściwego wykorzystania takich informacji zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Z zastrzeżeniem art. 17 ACER może zdecydować o podaniu do publicznej wiadomości elementów informacji będących w jej posiadaniu, pod warunkiem że nie zostaną ujawnione ani nie mogą zostać z nich wywnioskowane szczególnie chronione informacje handlowe dotyczące poszczególnych uczestników rynku lub poszczególnych transakcji, lub też poszczególnych rynków. ACER może publikować informacje na temat zorganizowanych platform obrotu, platform informacji wewnętrznych i zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych.”;

14) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne zapewniają stosowanie zakazów określonych w art. 3 i 5 oraz przestrzeganie obowiązków określonych w art. 4, 8, 9 i 15.

Krajowe organy regulacyjne są właściwe do zbadania wszystkich działań podejmowanych na ich krajowych hurtowych rynkach energii, i do egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia, niezależnie od tego, gdzie uczestnik rynku zarejestrowany zgodnie z art. 9 ust. 1 podejmujący te działania zamieszkuje lub ma siedzibę.

Każde państwo członkowskie zapewnia, by krajowe organy regulacyjne posiadały uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów niezbędne w celu wykonywania tej funkcji. Uprawnienia te wykonuje się w proporcjonalny sposób.

Uprawnienia te mogą być wykonywane:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami; lub
- c) poprzez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.

W stosownych przypadkach krajowe organy regulacyjne mogą wykonywać uprawnienia dochodzeniowe we współpracy z rynkami regulowanymi, systemami kojarzenia zleceń lub innymi osobami zawodowo pośredniczącymi w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń, o których mowa w art. 8 ust. 4 lit. d).”;

b) dodaje się ust. 3–9 w brzmieniu:

„3. Aby zwalczać naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, wspierać i uzupełniać działania krajowych organów regulacyjnych w zakresie egzekwowania przepisów oraz przyczyniać się do jednolitego stosowania niniejszego rozporządzenia w całej Unii, Agencja może prowadzić dochodzenia, wykonując uprawnienia powierzone jej na mocy art. 13a i 13b oraz zgodnie z tymi artykułami.

4. Agencja może wykonywać swoje uprawnienia w celu zapewnienia stosowania zakazów określonych w art. 3 i 5 oraz obowiązków określonych w art. 4, w przypadku gdy:

- a) są lub były prowadzone działania w odniesieniu do produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym w co najmniej trzech państwach członkowskich; lub
- b) są lub były prowadzone działania w odniesieniu do produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym przeznaczonych do dostawy w co najmniej dwóch państwach członkowskich, a co najmniej jedna z osób fizycznych lub prawnych prowadzących te działania zamieszkuje lub ma siedzibę w państwie trzecim, ale jest zarejestrowana zgodnie z art. 9 ust. 1; lub
- c) właściwy krajowy organ regulacyjny, bez uszczerbku dla odstępstw, o których mowa w art. 16 ust. 5, nie wprowadza natychmiast niezbędnych środków w celu zastosowania się do wniosku Agencji, o którym mowa w art. 16 ust. 4 lit. b); lub
- d) istotne informacje określone w art. 2 ust. 1 niniejszego rozporządzenia mogą mieć znaczący wpływ na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym przeznaczonych do dostawy w co najmniej trzech państwach członkowskich.

5. Agencja może wykonywać swoje uprawnienia na potrzeby wypełnienia obowiązków określonych w art. 15, jeżeli osoby zawodowo pośredniczą w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń na produktach energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym w celu dostawy w co najmniej trzech państwach członkowskich.

6. Wykonując swoje uprawnienia, Agencja bierze pod uwagę dochodzenia będące w toku lub już przeprowadzone w tych samych przypadkach przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, a także transgraniczne skutki dochodzenia.

7. Po zakończeniu działań podjętych w celu wykonania swoich uprawnień zgodnie z ust. 4 Agencja sporządza sprawozdanie. Sprawozdanie podawane jest do wiadomości publicznej z uwzględnieniem wymogów poufności. Jeżeli Agencja stwierdzi, że doszło do naruszenia niniejszego rozporządzenia, informuje o tym krajowe organy regulacyjne zainteresowanego państwa członkowskiego lub zainteresowanych państw członkowskich i żąda, aby naruszenie to zostało potraktowane zgodnie z art. 18. Agencja może zalecić właściwym krajowym organom regulacyjnym podjęcie określonych działań następczych oraz, w razie potrzeby, poinformować Komisję.”;

15) dodaje się art. 13a–13d w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Kontrole na miejscu przeprowadzane przez Agencję

1. Agencja przygotowuje i przeprowadza kontrole na miejscu w ścisłej współpracy z odpowiednimi organami zainteresowanego państwa członkowskiego.
2. Aby wypełnić swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, Agencja może przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole na miejscu, we wszelkich obiektach należących do osób objętych dochodzeniem. W przypadku gdy wymaga tego właściwe i skuteczne przeprowadzenie kontroli, Agencja może przeprowadzić tę kontrolę na miejscu bez uprzedzenia.
3. Urzędnicy Agencji i inne osoby upoważnione przez nią do przeprowadzenia kontroli na miejscu mogą wejść do wszelkich pomieszczeń osób, których dotyczy decyzja o dochodzeniu przyjęta przez Agencję zgodnie z ust. 6, i posiadają wszelkie uprawnienia, o których mowa w niniejszym artykule. Mają oni również prawo do pieczętowania wszelkich lokali oraz wszelkich składników majątku i ksiąg lub dokumentów na czas kontroli i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.
4. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed kontrolą Agencja powiadamia o niej krajowy organ regulacyjny i inne zainteresowane organy państwa członkowskiego, w którym kontrola ta ma być przeprowadzona. Kontrole na mocy niniejszego artykułu przeprowadza się pod warunkiem, że odpowiedni organ potwierdził, że nie zgłasza sprzeciwu wobec tych kontroli.

5. Urzędnicy Agencji i inne osoby upoważnione przez Agencję do przeprowadzenia kontroli na miejscu wykonują swoje uprawnienia po przedstawieniu pisemnej zgody określającej przedmiot i cel kontroli.
6. Osoby, o których mowa w niniejszym artykule, poddają się kontrolom na miejscu zarządzonym w drodze decyzji przyjętej przez Agencję. W decyzji tej określa się przedmiot i cel kontroli, datę jej rozpoczęcia, środki odwoławcze dostępne na mocy rozporządzenia (UE) 2019/942 oraz prawo do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości. Przed przyjęciem takiej decyzji Agencja konsultuje się z krajowym organem regulacyjnym państwa członkowskiego, w którym ma być przeprowadzona kontrola.
7. Urzędnicy krajowego organu regulacyjnego państwa członkowskiego, w którym ma być przeprowadzana kontrola, a także osoby upoważnione bądź wyznaczone przez ten organ na żądanie Agencji aktywnie pomagają urzędnikom Agencji i innym osobom upoważnionym przez Agencję. W tym celu przysługują im uprawnienia określone w niniejszym artykule. Na życzenie urzędnicy krajowego organu regulacyjnego mogą być również obecni podczas kontroli na miejscu.
8. W przypadku gdy urzędnicy Agencji oraz osoby przez nią upoważnione lub wyznaczone stwierdzą, że osoba sprzeciwia się kontroli zarządzanej na mocy niniejszego artykułu, krajowy organ regulacyjny zainteresowanego państwa członkowskiego udziela im lub innym odpowiednim krajowym organom regulacyjnym niezbędnej pomocy, zwracając się w razie potrzeby o pomoc policji lub równorzędnego organu egzekwowania prawa, aby umożliwić im przeprowadzenie kontroli na miejscu.
9. Jeżeli kontrola na miejscu przewidziana w ust. 1 lub pomoc przewidziana w ust. 7 i 8 wymaga zezwolenia wydanego przez organ wymiaru sprawiedliwości zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, Agencja również występuje o takie zezwolenie. Agencja może również wystąpić o wydanie takiego zezwolenia zapobiegawczo.
10. W przypadku gdy Agencja składa wnioski o zezwolenie, o którym mowa w ust. 9, krajowy organ sądowy sprawdza:
 - a) czy decyzja Agencji jest autentyczna oraz
 - b) czy wszelkie środki, które mają być zastosowane, są proporcjonalne i nie są arbitralne ani nadmierne w stosunku do przedmiotu kontroli.

Do celów akapitu pierwszego lit. b) krajowy organ sądowy może zwrócić się do Agencji o szczegółowe wyjaśnienia, w szczególności dotyczące powodów, dla których Agencja podejrzewa, że doszło do naruszenia, o którym mowa w art. 13 ust. 3, a także powagi domniemanego naruszenia oraz charakteru, w jakim osoba, wobec której prowadzone jest dochodzenie, uczestniczyła w danym naruszeniu. Na zasadzie odstępstwa od art. 28 rozporządzenia (UE) 2019/942 decyzja Agencji podlega kontroli wyłącznie ze strony Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 13b

Wezwanie do udzielenia informacji

1. Na wniosek Agencji każda osoba udziela jej informacji niezbędnych do wypełnienia obowiązków Agencji wynikających z niniejszego rozporządzenia. W swoim wniosku Agencja:
 - a) powołuje się na niniejszy artykuł jako podstawę prawną wniosku;
 - b) podaje cel wezwania;
 - c) określa, jakie informacje są wymagane, oraz w jakim formacie danych;
 - d) wskazuje, proporcjonalny do wniosku, termin przekazania informacji;
 - e) informuje daną osobę, że odpowiedź na wniosek o udzielenie informacji nie może być nieprawdziwa ani wprowadzająca w błąd.
2. Dla celów wniosków o udzielenie informacji, o których mowa w ust. 1, Agencja jest uprawniona do wydawania decyzji. W takiej decyzji Agencja, oprócz wymogów określonych w ust. 1, informuje o prawie do odwołania się od decyzji do Komisji Odwoławczej Agencji oraz prawie do zaskarżenia decyzji do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z art. 28 i 29 rozporządzenia (UE) 2019/942.
3. Osoby, o których mowa w ust. 1, lub ich przedstawiciele dostarczają żądanych informacji. Osoby te ponoszą pełną odpowiedzialność za to, by dostarczone informacje były kompletne, poprawne i nie wprowadzały w błąd.
4. W przypadku gdy urzędnicy Agencji oraz osoby upoważnione lub wyznaczone przez Agencję stwierdzą, że dana osoba odmawia dostarczenia żądanych informacji, krajowy organ regulacyjny zainteresowanego państwa członkowskiego udziela im lub innym właściwym krajowym organom regulacyjnym niezbędnej pomocy w wypełnieniu obowiązku, o którym mowa w ust. 3, w tym poprzez nakładanie sankcji zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.
5. W przypadku gdy urzędnicy Agencji oraz osoby upoważnione lub wyznaczone przez Agencję stwierdzą, że dana osoba odmawia dostarczenia żądanych informacji, Agencja może wyciągnąć wnioski na podstawie dostępnych informacji.
6. Agencja niezwłocznie przesyła egzemplarz wniosku zgodnie z ust. 1 lub decyzji podjętej na mocy ust. 2 krajowym organom regulacyjnym zainteresowanych państw członkowskich.

Artykuł 13c

Gwarancje procesowe

1. Agencja przeprowadza kontrole na miejscu i zwraca się o udzielenie informacji z pełnym poszanowaniem gwarancji procesowych uczestników rynku, w tym:
 - a) prawa do nieskładania zeznań na swoją niekorzyść;
 - b) prawa do obecności wybranej osoby;
 - c) prawa do posługiwania się dowolnym językiem urzędowym państwa członkowskiego, w którym odbywa się kontrola na miejscu;
 - d) prawa do komentowania faktów, które ich dotyczą;
 - e) prawo do otrzymania kopii protokołu z rozpytania i zatwierdzenia go albo dodania uwag.

2. Agencja dąży do pozyskania dowodów zarówno na rzecz uczestnika rynku, jak i przeciwko niemu oraz przeprowadza kontrole na miejscu i żąda udzielenia informacji w sposób obiektywny i bezstronny oraz zgodnie z zasadą domniemania niewinności.
3. Agencja przeprowadza kontrole na miejscu i zwraca się o udzielenie informacji z pełnym poszanowaniem obowiązujących przepisów Unii dotyczących poufności oraz przepisów o ochronie danych.

Artykuł 13d

Wzajemna pomoc

1. W celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu krajowe organy regulacyjne i Agencja udzielają sobie wzajemnej pomocy.”;

15) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

„Artykuł 15

Obowiązki osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń

Każda osoba zawodowo pośrednicząca w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń na produktach energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, która w sposób uzasadniony podejrzewa, że zlecenie lub transakcja, w tym ich anulowanie lub zmiana, może naruszać art. 3, 4 lub 5, niezwłocznie powiadamia o tym Agencję i właściwy krajowy organ regulacyjny.

Osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń na produktach energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym ustanawiają i utrzymują skuteczne rozwiązania i procedury w celu:

- a) wykrycia naruszenia art. 3, 4 lub 5;
- b) zagwarantowania, że ich pracownicy prowadzący działania w zakresie nadzoru do celów niniejszego artykułu są chronieni przed wszelkimi konfliktami interesów i działają w sposób niezależny.”;

16) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe, krajowy organ ds. konkurencji i krajowy organ podatkowy w danym państwie członkowskim mogą ustanowić odpowiednie formy współpracy, aby zapewnić skuteczne i sprawne prowadzenie dochodzeń

i egzekwowanie przepisów oraz przyczyniać się do spójnego i konsekwentnego podejścia do dochodzeń, postępowań sądowych i egzekwowania niniejszego rozporządzenia oraz właściwych przepisów finansowych i prawa konkurencji.”;

b) w ust. 2 dodaje się akapit trzeci w brzmieniu:

„Nie później niż 30 dni przed przyjęciem ostatecznej decyzji w sprawie naruszenia niniejszego rozporządzenia krajowe organy regulacyjne informują Agencję i przekazują jej streszczenie sprawy oraz planowaną decyzję. Agencja prowadzi publiczny wykaz takich decyzji na mocy niniejszego rozporządzenia, zawierający datę wydania decyzji, nazwiska osób objętych sankcjami, artykuł niniejszego rozporządzenia, który został naruszony, oraz zastosowane sankcje. Do celów tej publikacji krajowe organy regulacyjne przekazują te informacje Agencji w terminie siedmiu dni od wydania decyzji.”;

c) w ust. 3 dodaje się lit. e) w brzmieniu:

„e) Agencja i krajowe organy regulacyjne informują właściwe krajowe organy podatkowe i Eurofisc, jeżeli mają uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że na hurtowym rynku energii prowadzone są lub były działania, które mogą stanowić oszustwo podatkowe.”;

16) dodaje się art. 16a i 16b w brzmieniu:

„Artykuł 16 a

Przekazywanie zadań i obowiązków

1. Za zgodą podmiotu, któremu przekazywane są uprawnienia, krajowe organy regulacyjne mogą delegować swoje zadania i kompetencje innym krajowym organom regulacyjnym z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym artykule. Państwa członkowskie mogą określić szczególne warunki dotyczące delegowania kompetencji, które muszą zostać spełnione, zanim krajowe organy regulacyjne tych państw zawrą takie umowy w sprawie delegowania zadań lub kompetencji oraz mogą ograniczyć zakres takiego delegowania do elementów niezbędnych do skutecznego nadzoru nad uczestnikami rynków lub grupami.
2. Krajowe organy regulacyjne informują Agencję o umowach w sprawie delegowania zadań lub kompetencji, które zamierzają zawrzeć. Umowy te powinny być zawierane nie wcześniej niż po upływie jednego miesiąca od poinformowania Agencji o zamiarze ich zawarcia.
3. Agencja może wydać opinię na temat planowanej umowy w sprawie delegowania zadań w terminie jednego miesiąca od otrzymania informacji.
4. Agencja publikuje w odpowiedni sposób zawarte przez krajowe organy regulacyjne umowy w sprawie delegowania zadań lub kompetencji, tak aby wszystkie zainteresowane strony były należycie poinformowane.

Artykuł 16b

Wytyczne i zalecenia

1. W celu ustanowienia spójnych, wydajnych i skutecznych praktyk nadzorczych w Unii oraz zapewnienia wspólnego, jednolitego i spójnego stosowania prawa Unii Agencja wydaje wytyczne i zalecenia skierowane do wszystkich krajowych organów regulacyjnych lub wszystkich uczestników rynku oraz wydaje zalecenia dla co najmniej jednego krajowego organu regulacyjnego lub co najmniej jednego uczestnika rynku w sprawie stosowania art. 4a, 8 i 9a.
2. W stosownych przypadkach Agencja przeprowadza konsultacje publiczne w sprawie wytycznych i zaleceń, które wydaje, a także analizuje potencjalne koszty i korzyści związane z wydawaniem takich wytycznych i zaleceń. Te konsultacje i analizy muszą być proporcjonalne do zakresu, charakteru i wpływu wytycznych lub zaleceń.
3. Krajowe organy regulacyjne i uczestnicy rynku dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych i zaleceń.
4. W ciągu dwóch miesięcy od wydania wytycznej lub zalecenia każdy krajowy organ regulacyjny potwierdza, czy stosuje się lub czy zamierza zastosować się do tej wytycznej lub zalecenia. Jeżeli krajowy organ regulacyjny nie stosuje się lub nie zamierza zastosować się do przepisów, informuje o tym Agencję, podając uzasadnienie.
5. Agencja publikuje informację, że krajowy organ regulacyjny nie stosuje się lub nie zamierza zastosować się do tej wytycznej lub tego zalecenia. Agencja może również podjąć decyzję o opublikowaniu przedstawionych przez krajowy organ regulacyjny powodów niezastosowania się do tej wytycznej lub tego zalecenia. Krajowy organ regulacyjny otrzymuje z wyprzedzeniem powiadomienie o takiej publikacji.
6. Jeżeli jest to wymagane w wytycznej lub zaleceniu, uczestnicy rynku jasno i szczegółowo informują, czy stosują się do tej wytycznej lub zalecenia.
7. Agencja uwzględnia wytyczne i zalecenia, które wydała, w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 lit. k) rozporządzenia (UE) 2019/942.”;

18) art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom karnym, innych przepisów niniejszego rozporządzenia lub innych właściwych przepisów unijnych, informacji poufnych, które otrzymują w ramach pełnienia swoich obowiązków osoby, o których mowa w ust. 2, nie wolno ujawniać żadnej innej osobie lub organowi, z wyjątkiem informacji w postaci skróconej lub zbiorczej uniemożliwiających identyfikację poszczególnych uczestników rynku.”;

19) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne oraz muszą odzwierciedlać charakter, czas trwania i wagę naruszeń, szkody

wyrządzone klientom oraz potencjalne korzyści osiągnięte w wyniku obrotu prowadzonego w oparciu o informacje wewnętrzne i manipulację na rynku.

Bez uszczerbku dla sankcji karnych i uprawnień nadzorczych krajowych organów regulacyjnych na mocy art. 13 państwa członkowskie, zgodnie z prawem krajowym, zapewniają krajowym organom regulacyjnym uprawnienia do przyjmowania odpowiednich sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych w związku z naruszeniami niniejszego rozporządzenia, o których mowa w art. 13 ust. 1.

Państwa członkowskie szczegółowo powiadamiają o tych przepisach Komisję oraz niezwłocznie powiadamiają ją o wszystkich późniejszych ich zmianach.

2. Państwa członkowskie zapewniają, zgodnie z prawem krajowym i zasadą *ne bis in idem*, aby krajowe organy regulacyjne były uprawnione do nakładania co najmniej następujących sankcji administracyjnych i środków administracyjnych dotyczących naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia:

- a) przyjęcia decyzji zobowiązującej daną osobę do zaprzestania danego naruszenia;
- b) wydania korzyści uzyskanych lub wyrównania strat unikniętych w wyniku naruszenia, o ile możliwe jest ich ustalenie;
- c) wydania publicznych ostrzeżeń lub zawiadomień;
- d) przyjęcia decyzji o nałożeniu okresowych kar pieniężnych;
- e) przyjęcia decyzji o nałożeniu administracyjnych kar pieniężnych;

w przypadku osoby prawnej – maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej:

- i. w przypadku naruszenia art. 3 i 5 – 15 % całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym;
- ii. w przypadku naruszenia art. 4 i 15 – 2 % całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym;
- iii. w przypadku naruszenia art. 8 i 9 – 1 % całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym.

w odniesieniu do osoby fizycznej – maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej:

- i. w przypadku naruszenia art. 3 i 5 – 5 000 000 EUR;
- ii. w przypadku naruszenia art. 4 i 15 – 1 000 000 EUR;
- iii. w przypadku naruszenia art. 8 i 9 – 500 000 EUR.

Niezależnie od przepisów lit. e) kwota grzywny nie przekracza 20 % rocznego obrotu danej osoby prawnej w poprzednim roku obrotowym. W przypadku osób fizycznych kwota grzywny nie przekracza 20 % rocznego dochodu w poprzednim roku kalendarzowym. W przypadku gdy dana osoba odniosła bezpośrednią lub pośrednią korzyść finansową z naruszenia, kwota grzywny musi być przynajmniej równa tej korzyści.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowy organ regulacyjny mógł podać do wiadomości publicznej środki lub kary nałożone za naruszenie niniejszego rozporządzenia, chyba że takie ujawnienie wyrządziłoby nieproporcjonalną szkodę zaangażowanym stronom.”.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/942

W rozporządzeniu (UE) 2019/942 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 uchyla się ustęp 8;

2) art. 12 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) prowadzi i koordynuje dochodzenia zgodnie z art. 13, 13a, 13b i 16 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011.”;

3) art. 32 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłaty są należne ACER za gromadzenie, obsługę, przetwarzanie i analizę informacji zgłaszanych przez uczestników rynku lub przez podmioty składające sprawozdania w ich imieniu zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 oraz za ujawnianie informacji wewnętrznych zgodnie z art. 4 i 4a rozporządzenia (UE) nr 1227/2011. Opłaty uiszcza się za pośrednictwem zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych i platform informacji wewnętrznych. Przychody z tych opłat mogą również pokrywać koszty ACER związane z wykonywaniem uprawnień w zakresie nadzoru i dochodzeń zgodnie z art. 13, 13a, 13b i art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011.”;

Artykuł 3

Zmiany w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1348/2014

W rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1348/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Jakość danych dotyczących rynku LNG

1. Dane dotyczące rynku LNG obejmują:
 - a) strony umowy, w tym wskazanie, kto jest kupującym, a kto sprzedającym;
 - b) stronę dokonującą zgłoszenia;
 - c) cenę transakcyjną;
 - d) ilości będące przedmiotem umowy;
 - e) wartość umowy;
 - f) okno czasowe dostawy ładunku LNG;
 - g) warunki dostawy;
 - h) punkty dostawy;
 - i) informacje dotyczące znacznika czasu w odniesieniu do wszystkich następujących elementów:
 - (i) data i godzina złożenia oferty kupna lub sprzedaży;
 - (ii) data i godzina transakcji;
 - (iii) data i godzina zgłoszenia oferty kupna, oferty sprzedaży lub transakcji;
 - (iv) moment otrzymania przez ACER danych dotyczących rynku LNG.
2. Uczestnicy rynku LNG przekazują ACER dane dotyczące rynku LNG w następujących jednostkach i walutach:
 - a) ceny jednostkowe dla transakcji oraz ofert kupna i sprzedaży zgłasza się w walucie określonej w umowie i w EUR/MWh oraz, w stosownych przypadkach, uwzględnia się stosowane kursy przeliczenia i wymiany;
 - b) ilości będące przedmiotem umowy zgłasza się w jednostkach określonych w umowach i w MWh;
 - c) okno czasowe dostawy zgłasza się jako daty dostawy wyrażone w formacie UTC;
 - d) punkt dostawy wskazuje ważny identyfikator z wykazu sporządzonego przez ACER, taki jak ten, o którym mowa w wykazie instalacji LNG podlegających obowiązkowi sprawozdawczym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1227/2011 i rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 1348/2014); informacje dotyczące znacznika czasu zgłasza się w formacie UTC; (w stosownych przypadkach należy zastąpić je odniesieniami)
 - e) w stosownych przypadkach formułę cenową zawartą w umowie długoterminowej, z której wyprowadza się cenę, podaje się w pełnym brzmieniu.

3. ACER wydaje wskazówki dotyczące kryteriów, według których uznaje się, że pojedynczy podmiot przekazujący dane odpowiada za znaczną część danych dotyczących rynku LNG przedłożonych we wskazanym okresie odniesienia, oraz tego, w jaki sposób ACER uwzględnia tę sytuację w swoich dziennych oszacowaniach ceny LNG i poziomach odniesienia dla LNG.”.

Artykuł 4

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI – „AGENCJE”

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. *Cel(e) ogólny(e)*

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ**
- 3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki**
 - 3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne*
 - 3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych*
 - 3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne*
 - 3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie*
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody**

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI – „AGENCJE”

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 i rozporządzenie (UE) 2019/942 w celu poprawy ochrony UE przed manipulacją na rynku.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa

Dziedzina polityki: Energia
Działanie: Europejski Zielony Ład

1.3. Wniosek dotyczy:

nowego działania

nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego¹⁸

przedłużenia bieżącego działania

połączenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Zob. uzasadnienie.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Zob. sekcja „Zob. sekcja „Podstawy inicjatywy dotyczącej wniosku” poniżej” poniżej

¹⁸ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Dodatkowe zasoby umożliwią ACER i DG ds. Energii wykonywanie zadań niezbędnych do wypełnienia ich mandatu na podstawie przepisów UE zgodnie z określonymi w niniejszym wniosku wymogami.

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Zob. uzasadnienie w kwestii monitorowania postępów i osiągnięć inicjatywy.

- a) Skuteczność i terminowość: wskaźniki powinny umożliwiać monitorowanie skuteczności poprzez regularne dostarczanie informacji na temat postępów i osiągnięć w okresie programowania.
- b) Wydajność: należy zoptymalizować procesy pod kątem gromadzenia i przetwarzania danych, unikając zbędnych lub powielających się wniosków o przekazanie informacji.
- c) Znaczenie wskaźników i potrzeba ograniczenia związanego z nimi obciążenia administracyjnego.
- d) Klarowność: wskaźniki należy przekazywać w klarownej i zrozumiałej postaci wraz z towarzyszącymi metadanymi oraz w formie ułatwiającej właściwą interpretację i konstruktywną komunikację.

1.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

ACER

Cel szczegółowy nr 1: Uprawnienia w zakresie udzielania zezwoleń i nadzoru nad zarejestrowanymi mechanizmami sprawozdawczymi i platformami ujawniania informacji wewnętrznych

Zgodnie z niniejszym wnioskiem ustawodawczym ACER będzie odpowiedzialna za udzielanie zezwoleń i nadzór nad platformami informacji wewnętrznych i zarejestrowanymi mechanizmami sprawozdawczymi, co wykracza poza obecną rejestrację tych podmiotów.

Obowiązki nadzorcze obejmowałyby udzielanie zezwoleń dla platform informacji wewnętrznych i zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych oraz bieżący nadzór, a zatem byłyby dostosowane do uprawnień nadzorczych ESMA w odniesieniu do repozytoriów transakcji, zatwierdzonych mechanizmów sprawozdawczych i innych usług w zakresie udostępniania informacji. ACER będzie również posiadać bezpośrednie uprawnienia dochodzeniowe wobec platform informacji wewnętrznych i zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych oraz otrzyma dodatkowe uprawnienia do wydawania wytycznych i zaleceń w celu lepszego wyjaśnienia zakresu gromadzenia danych.

Platformy informacji wewnętrznych i zarejestrowane mechanizmy sprawozdawcze są stosunkowo nowymi strukturami i oczekuje się, że liczba rejestracji będzie wysoka. Zważywszy na dużą liczbę

zarejestrowanych mechanizmów sprawozdawczych (104 według stanu na 1 stycznia 2023 r.) i platform informacji wewnętrznych (19 według stanu na 1 stycznia 2023 r.) oraz w związku z nowymi ramami prawnymi, ACER będzie musiała zwiększyć wysiłki nadzorcze w odniesieniu do wyżej wymienionych nowych działań nadzorczych. W związku z tym Agencja zatrudni dodatkowy wyspecjalizowany personel do nadzorowania tych podmiotów. Te potrzeby w zakresie zasobów ludzkich można szacować na 5 EPC (w tym 1 ekspert ds. informatyki odpowiedzialny za zarządzanie odpowiednimi biznesowymi systemami informatycznymi i ich cyberbezpieczeństwo).

Cel szczegółowy nr 2: Centralizacja gromadzenia STOR na poziomie UE przez ACER i ogólnounijne monitorowanie osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń w ACER

Obecny art. 15 REMIT doprowadził do decentralizacji wiedzy na temat potencjalnych sytuacji nadużyć na rynku w całej UE, ponieważ krajowe organy regulacyjne nie są zobowiązane do wymiany zgłoszeń podejrzanych transakcji lub zleceń (STOR), które otrzymują na podstawie art. 15, z innymi krajowymi organami regulacyjnymi ani z ACER (choć niektóre z nich tak czynią). Jednocześnie nie umożliwił on zespołowi nadzoru ACER korzystania z wiedzy zawartej w tych STOR z korzyścią dla opracowania ogólnounijnej strategii monitorowania.

Proponowane zmiany REMIT przydzielą ACER pobieranie wszystkich STOR od wszystkich osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń w całej Europie (ACER jako węzeł centralny).

Aby obliczyć zasoby ludzkie niezbędne do realizacji tego działania, ACER oszacowała liczbę STOR, które miały zostać otrzymane w latach 2024–2026, wychodząc od liczby STOR, o których wiedziała w odniesieniu do 2022 r. (głównie STOR, które są uwzględniane w przypadkach zgłoszonych Agencji), i skorygowała ją o dodatkowy zakres art. 15 (obecnie uwzględniając również podejrzenie naruszenia art. 4 i wszystkie STOR). ACER oszacowała, że liczba STOR wzrośnie na poziomie 2/3 rocznego wzrostu obserwowanego w ciągu ostatnich 6 lat. Liczbę STOR, które ma otrzymać ACER, oszacowano następnie na 236 w 2024 r., 248 w 2025 r. i 260 w 2026 r.

Aby wypełnić podzadania związane z tym działaniem, ACER przewiduje potrzebę posiadania dwóch dodatkowych EPC.

W odniesieniu do osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń ACER będzie odpowiedzialna za sprawdzenie, czy osoby, które działają w całej UE (tj. oferują produkty dla co najmniej trzech obszarów dostaw w różnych państwach członkowskich), utrzymują skuteczne ustalenia i procedury służące wykrywaniu naruszeń art. 3, 4 i 5 REMIT.

Aby obliczyć zasoby ludzkie niezbędne do tego działania, ACER oszacowała liczbę osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń, które ACER będzie monitorować w latach 2025–2027. ACER odstąpiła od wykazu obecnych osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń i zidentyfikowała te, które spełniają kryteria zawarte w nowym art. 15 (tj. osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń, które pośredniczą w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń w co najmniej trzech państwach członkowskich). ACER oczekuje następnie, że będzie monitorować 34 osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń (tj. mniej niż 30 % całkowitej liczby takich osób).

Szacuje się, że w celu wypełnienia podzadań związanych z tym działaniem (audyty i koordynacja osób zawodowo pośredniczących w zawieraniu transakcji i wykonywaniu zleceń) potrzebny jest 1 dodatkowy EPC.

Cel szczegółowy nr 3: Uzupełniające uprawnienia ACER do prowadzenia dochodzeń i egzekwowania potencjalnych naruszeń REMIT

REMIT zmieniono, aby ACER w szczególnych okolicznościach (dotyczy co najmniej trzech produktów dostarczanych w różnych państwach członkowskich lub co najmniej dwóch produktów dostarczanych w różnych państwach członkowskich, a osoba prawna lub fizyczna prowadząca te działania jest zarejestrowana lub ma siedzibę w trzecim państwie członkowskim lub poza UE) mogła zapewnić stosowanie zakazów określonych w art. 3 i 5 oraz obowiązków określonych w art. 4.

Uprawnienia te zaowocują nowym zestawem zadań dla Agencji, w tym wszystkimi zadaniami proceduralnymi związanymi z wszczynaniem dochodzeń, gromadzeniem informacji (rozpatrywaniem wniosków o udzielenie informacji, przesłuchaniami ustnymi i organizacją kontroli itp.), analizą informacji oraz wstępnymi wnioskami dotyczącymi naruszeń (sprawozdania).

Na koniec 2022 r. odnotowano w puli 13 spraw, które spełniałyby te kryteria (około 3,7 % całkowitej puli spraw), z czego 9 zgłoszono w 2022 r. Roczną stopę wzrostu liczby nowych spraw podlegających jurysdykcji ACER w latach 2024–2026 oszacowano na 13,6 % rocznie, co odpowiada dwóm trzecim rocznej stopy wzrostu odnotowanej w latach 2017–2022 dla tego samego rodzaju spraw. Na podstawie tych założeń liczbę spraw, które byłyby objęte jurysdykcją ACER, można następnie oszacować na 19 w 2024 r., 21 w 2025 r. i 24 w 2026 r. Jednocześnie ACER będzie mogła prowadzić dochodzenia w najważniejszych sprawach spośród tych, które spełniają wyżej wymienione kryteria.

Zważywszy na doświadczenie z wykonywaniem podobnych zadań przez DG COMP, szacuje się, że ACER potrzebuje 11 dodatkowych EPC w celu wypełnienia podzadań związanych z tym działaniem.

Biorąc pod uwagę ewentualne trudności z rekrutacją wykwalifikowanych pracowników, w latach 2025–2027 wprowadzonych zostanie 19 dodatkowych EPC.

Koszty ogólne

Opisane powyżej dodatkowe EPC nie obejmują kosztów ogólnych. Przy zastosowaniu wskaźnika kosztów ogólnych wynoszącego 30 % oznacza to dodatkowe 6 EPC, które powinny przybrać formę 3 stanowisk AST i 3 AST/SC, najlepiej w celu zastąpienia pracowników tymczasowych. Te dodatkowe EPC są niezbędne m.in. do rekrutacji dodatkowego personelu, w związku z czym będą konieczne od 2025 r.

ENER

Obecnie w DG ds. Energii nad REMIT pracuje mniej niż 0,5 EPC. Biorąc pod uwagę bardziej znaczącą rolę REMIT w kontekście obecnego kryzysu energetycznego, obciążenie pracą w ENER wzrosło, w związku z czym potrzebne są około 2 EPC.

- 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Zob. uzasadnienie.

- 1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Doświadczenia związane z poprzednimi wnioskami ustawodawczymi pokazały, że potrzeby kadrowe ACER są często niedoszacowane. Aby uniknąć powtórzenia się doświadczeń

związanych z trzecim pakietem dotyczącym rynku wewnętrznego z 2009 r., w którym niedoszacowanie potrzeb kadrowych spowodowało strukturalny niedobór personelu (rozwiązany kompleksowo dopiero w ramach budżetu UE na 2022 r.), w przypadku niniejszego wniosku potrzeby kadrowe szacuje się na kilka lat naprzód.

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Inicjatywa została uwzględniona w programie prac Komisji na 2023 r. w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Do wykonywania dodatkowych zadań potrzebne są EPC, a w przewidywalnej przyszłości obecne zadania nie zostaną ograniczone. We wniosku przewidziano również stałe rozszerzenie uprawnień ACER związanych z wdrażaniem poziomu odniesienia dla LNG (5 EPC w ramach oceny skutków finansowych regulacji towarzyszącej wnioskowi Komisji COM(2022) 549 z 18.10.2022 r.).

W zakresie, w jakim jest to możliwe z prawnego punktu widzenia, dodatkowe EPC będą finansowane z istniejącego systemu opłat za usługi ACER w ramach REMIT. W tym celu wnioski rozszerza uprawnienia ACER do pobierania opłat na nowo wprowadzone platformy informacji wewnętrznych i wyjaśnia, że również koszty związane z wykonywaniem przez ACER rozszerzonych uprawnień w zakresie dochodzeń i egzekwowania prawa kwalifikują się do finansowania z opłat. Skreślenie obecnego art. 32 ust. 1 lit. a) nie zmniejsza przychodów ACER, ponieważ do tej pory nie korzystano z tej klauzuli, gdyż ze względu na małą liczbę spraw koszty administracyjne związane z ustanowieniem i wdrożeniem systemu opłat byłyby nieproporcjonalne.

Szacuje się, że z zastrzeżeniem zmiany decyzji w sprawie opłat¹⁹ około $\frac{2}{3}$ dodatkowych EPC zostanie pokrytych z opłat.

¹⁹ Decyzja Komisji (UE) 2020/2152 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie opłat należnych Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki z tytułu gromadzenia, obsługi, przetwarzania i analizy informacji zgłaszanych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011.

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

Ograniczony czas trwania

Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

Nieograniczony czas trwania

Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu²⁰

Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję za pośrednictwem

agencji wykonawczych

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

organom, o których mowa w art. 70 i 71;

organom prawa publicznego;

podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;

podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;

podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

²⁰ Szczegóły dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na stronie BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zgodnie ze swoim rozporządzeniem finansowym ACER musi przedstawić, w kontekście swojego dokumentu programowego, roczny program prac zawierający szczegółowe informacje na temat zasobów, zarówno finansowych, jak i ludzkich, w odniesieniu do każdego z realizowanych działań.

ACER co miesiąc składa DG ENER sprawozdania z wykonania budżetu, w tym zobowiązań, oraz płatności w podziale na tytuły budżetu, a także wskaźniki wakatów według rodzaju personelu.

Ponadto DG ENER jest bezpośrednio reprezentowana w organach zarządzających ACER. Za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Radzie Administracyjnej DG ENER jest informowana o wykorzystaniu budżetu i planu zatrudnienia na każdym z posiedzeń w ciągu roku.

Wreszcie, również zgodnie z przepisami finansowymi, ACER podlega rocznym wymogom w zakresie sprawozdawczości z działalności i wykorzystania zasobów za pośrednictwem Rady Administracyjnej i jej rocznego sprawozdania z działalności.

Zadania realizowane bezpośrednio przez DG ENER są zgodne z realizowanym przez Komisję i agencje wykonawcze rocznym cyklem planowania i monitorowania, w tym w zakresie sprawozdawczości na temat wyników za pośrednictwem rocznego sprawozdania z działalności DG ENER.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Chociaż ACER będzie musiała rozwinąć nową wiedzę fachową, najbardziej opłacalne jest przydzielanie nowych zadań w ramach niniejszego wniosku istniejącej agencji, która już wykonuje podobne zadania.

Aby zarządzać swoimi relacjami z ACER, DG ENER opracowała strategię kontroli, stanowiącą część ram kontroli wewnętrznej Komisji z 2017 r. ACER zmieniła i przyjęła własne ramy kontroli wewnętrznej w grudniu 2018 r.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Główne ryzyko wiąże się z błędnymi oszacowaniami obciążenia pracą związanego z niniejszym wnioskiem z uwagi na fakt, że wprowadza on nowe zadania. Ryzyko to trzeba zaakceptować, ponieważ – jak pokazało doświadczenie – jeżeli dodatkowe zasoby nie zostaną uwzględnione w pierwotnym wniosku, bardzo trudno później temu zaradzić.

Ryzyko to łagodzi fakt, że wniosek obejmuje kilka nowych zadań; w ten sposób chociaż obciążenie pracą niektórych przyszłych zadań może być niedoszacowane, inne mogą być przeszacowane, co umożliwi ewentualne przyszłe przesunięcia.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Nie oczekuje się, że przydział dodatkowych zadań w ramach obecnego mandatu ACER doprowadzi do szczególnych dodatkowych kontroli w ACER, w związku z czym stosunek kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy nie zmieni się.

Zadania powierzone DG ENER nie spowodują też dodatkowych kontroli ani zmiany proporcji kosztów kontroli.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Zgodnie z podejściem Komisji, ACER stosuje zasady zwalczania nadużyć finansowych obowiązujące zdecentralizowane agencje UE.

W marcu 2019 r. ACER przyjęła nową strategię zwalczania nadużyć finansowych uchylającą decyzję Rady Administracyjnej ACER nr 13/2014. Nowa strategia, obejmująca okres trzech lat, opiera się na następujących elementach: rocznej ocenie ryzyka, zapobieganiu konfliktom interesów i zarządzaniu nimi, wewnętrznych przepisach dotyczących informowania o nieprawidłowościach, strategii i procedurze zarządzania funkcjami newralgicznymi, a także środkach dotyczących etyki i uczciwości.

W 2020 r. DG ENER przyjęła również zmienioną strategię zwalczania nadużyć finansowych (AFS). Strategia zwalczania nadużyć finansowych ENER opiera się na strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych oraz szczegółowej ocenie ryzyka przeprowadzonej wewnętrznie w celu określenia obszarów najbardziej narażonych na nadużycia finansowe, istniejących już kontroli oraz działań niezbędnych do poprawy zdolności DG ENER do zapobiegania nadużyciom finansowym, ich wykrywania i korygowania.

Zarówno rozporządzenie w sprawie ACER, jak i postanowienia umowne mające zastosowanie do zamówień publicznych dają służbom Komisji, w tym OLAF, możliwość przeprowadzania audytów i kontroli na miejscu w oparciu o zalecane przez OLAF standardowe przepisy.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zrózn./niezrózn. ²¹	państw EFTA ²²	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących ²³	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
02	02 10 06 i linia budżetowa ITER	Zrózn./ niezrózn.	TAK/ NI E	TAK /NIE	TAK /NI E	TAK /NIE

Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zrózn./niezrózn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
	[XX.YY.YY.YY]		TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

²¹ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane

²² EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

²³ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	01	Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa
---	----	---

ACER			Rok	Rok	Rok	Rok	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
			2024	2025	2026	2027				
Tytuł 1 ²⁴ :	Środki na zobowiązania	(1)		0,684	0,946	1,288				2,918
	Środki płatności	(2)		0,684	0,946	1,288				2,918
Tytuł 2:	Środki na zobowiązania	(1a)								
	Środki płatności	(2a)								
Tytuł 3 ²⁵ :	Środki na zobowiązania	(3a)								
	Środki płatności	(3b)								
OGÓŁEM środki dla ACER	Środki na zobowiązania	=1+1a +3a		0,684	0,946	1,288				2,918
	Środki płatności	=2+2a +3b		0,684	0,946	1,288				2,918

²⁴ Wydatki na podstawie tytułu 1 odpowiadają finansowaniu personelu z wkładu UE. Pozostałe dwie trzecie wymaganego personelu powinny być finansowane z opłat i należności.

²⁵ Wydatki przewidziane w tytule 3 w wysokości 4,2 mln EUR w latach 2025–2027 powinny być finansowane z opłat i należności.

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓLEM
Dyrekcja Generalna: ENER									
○ Zasoby ludzkie			0,342	0,342	0,342				1,026
○ Pozostałe wydatki administracyjne									
OGÓLEM DG ENER	Środki		0,342	0,342	0,342				1,026

OGÓLEM środki na DZIAŁ 7²⁶ wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)		0,342	0,342	0,342				1,026
---	--	--	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024 ²⁷	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓLEM
OGÓLEM środki	Środki na zobowiązania		1,026	1,288	1,630				3,944

²⁶ Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

²⁷ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się realizację wniosku/inicjatywy. „N” należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np.: 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności		1,026	1,288	1,630				3,944
--	---------------------	--	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne ACER

Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

kwoty w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)										OGÓLEM		
	PRODUKT																		
	Rodzaj ²⁸	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ²⁹ ...																			
- Produkt																			
- Produkt																			
- Produkt																			
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa																			
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																			
- Produkt																			
Cel szczegółowy nr 2 – suma cząstkowa																			

²⁸ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np.: liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

²⁹ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) ...”.

KOSZT OGÓLEM																	
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

W stosownych przypadkach kwoty odzwierciedlają sumę wkładu Unii na rzecz agencji i innych dochodów agencji (opłat i należności).

3.2.3. Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie ACER

3.2.3.1. Podsumowanie

Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku). W stosownych przypadkach kwoty odzwierciedlają sumę wkładu Unii na rzecz agencji i innych dochodów agencji (opłat i należności).

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLE M
--	-------------	-------------	-------------	-------------	------------

Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AD)		0,855	1,710	2,565	5,130
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AST)		0,513	0,513	0,513	1,539
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AST/SC)		0,513	0,513	0,513	1,539
Personel kontraktowy		0,091	0,273	0,364	0,728
Oddelegowani eksperci krajowi					

OGÓLEM		1,972	3,009	3,955	8,936
---------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------

Zapotrzebowanie na pracowników (EPC):

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLE M
--	-------------	-------------	-------------	-------------	------------

Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AD)	0	5	10	15	15
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AST)	0	3	3	3	3

Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszeregowania AST/SC)		3	3	3	3
Personel kontraktowy	0	1	3	4	4
Oddelegowani eksperci krajowi					

OGÓŁEM		12	19	25	25
---------------	--	-----------	-----------	-----------	-----------

Planowaną datą rekrutacji EPC jest dzień 1 stycznia danego roku.

W tym są finansowane z wkładu UE (EPC)³⁰:

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
--	----------	----------	----------	----------	---------------

Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszeregowania AD)	0	2	3	5	5
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszeregowania AST)		1	1	1	1
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszeregowania AST/SC)		1	1	1	1
Personel kontraktowy			1	1	1

³⁰ Co roku, zgodnie z art. 3 ust. 1 decyzji Komisji (UE) 2020/2152, ACER określi te koszty, w tym koszty personelu, które kwalifikują się do finansowania z opłat, i przedstawi wyniki w projekcie dokumentu programowego. Zgodnie z art. 20 rozporządzenia (UE) 2019/942 Komisja wydaje opinię na temat projektu dokumentu programowego ACER, w tym na temat propozycji Agencji dotyczących tego, które koszty uznaje się za kwalifikujące się do finansowania z opłat, oraz możliwości zmniejszenia w ten sposób obciążenia budżetu UE.

Oddelegowani eksperci krajowi					
-------------------------------	--	--	--	--	--

OGÓLEM	0	4	6	8	8
---------------	----------	----------	----------	----------	----------

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie macierzystej DG

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w pełnych kwotach (lub najwyżej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku).

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 i 20 01 02 02 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)		2	2	2			
20 01 02 03 (w delegaturach)							
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
○ Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)³¹							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
Linia budżetowa/linie budżetowe (określić) ³²	- w centrali ³³						
	- w delegaturach						
01 01 01 02 (CA, SNE, INT –							

³¹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

³² W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

³³ Głównie w odniesieniu do funduszy polityki spójności UE, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA).

pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓLEM		2	2	2			

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.

Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Inicjatywa jest skutkiem obecnego kryzysu energetycznego i w związku z tym nie została uwzględniona przy obliczaniu działów WRF. Ponieważ jest to nowa inicjatywa, będzie wymagała przeprogramowania zarówno linii dotyczącej wkładu na rzecz ACER, jak i linii budżetowej, która będzie wspierać dodatkowe zadania w ramach DG ENER. W zakresie, w jakim nie można go pokryć z opłat, wpływ budżetowy na ACER opisany w niniejszej ocenie skutków finansowych regulacji zostanie zrównoważony przez kompensacyjne zmniejszenie wydatków zaplanowanych w linii budżetowej ITER.

Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych³⁴.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓLEM środki objęte współfinansowaniem								

³⁴ Zob. art. 12 i 13 rozporządzenia Rady (UE, EURATOM) 2093/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody

Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:

wpływ na zasoby własne

wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ³⁵						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody różne „przeznaczone na określony cel” należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

--

Należy określić metodę obliczania wpływu na dochody.

--

³⁵

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.